

KURIER Wileński

WTOREK, 13 PAZDZIERNIKA 1992 R.

Nr 200 (11969)

Czy Rada Najwyższa zaakceptuje projekt Konstytucji?

Obecny parlament miał zamiar już skończyć obrady planerne. Jednak deputowani uważają, że nie przystoi odejść z areny politycznej, zanim nie zapadła decyzja na temat projektu nowej konstytucji RL i trybu jej uchwalenia. Tym bardziej, że praca nad tym trwa ponad pół roku. Trzydniowe, że w maju br. przedstawiono na sąd społeczności projekt Konstytucji, przygotowany przez parlamentarną grupę roboczą, której przewodniczył K. LAPINSKAS. Omawiano też równoległe zgłoszony projekt Ustawy Zasadniczej autostawia grupy roboczej koalicji: Sajudisau pod przewodnictwem E. JARASIUNASA. Nie będą powracać do ówczesnych emocji nieporozumień i nawiązań, rzecz można, walki o swe projekty każdej ze stron, zwłaszcza, że już osiągnięto „złoty środek” — pewien postęp w tej ważnej kwestii. Jest to wynik pracy trybny i uzgadniającej oba projekty Konstytucji. O osiągniętych stratach w tym zakresie w poniedziałek poinformował podczas nadzwyczajnego posiedzenia przewodniczący RN RL V. LANDSBERGIS. Zmierzając deputowani (bo gmach parlamentarny też nie jest ogrzewany) w pierwszym dniu tygodnia zastanawiali się, czy zaakceptować kompromisowy projekt Konstytucji oraz czy zgłosić go na referendum.

K. LAPINSKAS, przedstawiając projekt Ustawy Zasadniczej RL, zachęcał zapobiegać go. Wzrosty nowo wybranemu Sejmowi możliwość rozpoczęcia konstytucyjnej pracy w zakresie budowania państwa zgodnie

W PARLAMENCIE

REPUBLIKI

z nową Konstytucją. Zapewnił on, że rozdział podstawowego dokumentu państwa, dotyczący praw człowieka i obywatela, odpowiada międzynarodowym normom. Zaś kwestie pełnomocnictwa Sejmowi, prezydenta i rządu zaliczył do najbardziej spornych, chociaż w tej dziedzinie też osiągnięto konsensus. Z takim stwierdzeniem zgodził się również kolejny prelegent E. JARASIUNAS, reprezentujący koalicję Sajudisau. A. TAUPANTAS zaprezentował projekt ustawy reglamentujący tryb wcielania w życie nowej Konstytucji RL. Ten dokument ustala m.in. tryb wygasania mocy Tymczasowej Ustawy Zasadniczej RL.

Pe południu odbyła się dyskusja nad zgłoszonymi projektami dokumentów. Czy zaowocuje ona w konkretne decyzje — niebawem się przekonamy. Przed przerwą oświadczenie złożył deputowany Algirdas Pačuckas. Oświadczył on, że w skrzynkach pocztowych znajduje się prowokacyjne ulotki w języku polskim, nachalnie usprawiedliwiające akcje Żeligowskiego. Deputowany żądał, aby dokumentacja zainteresowała się autorem tej prowokacji.

Jadwiga BIELAWSKA

Podpisano litewsko-rosyjskie umowy o handlu i współpracy gospodarczej

NA ZDJĘCIU: podczas spotkania.

Fot. G. Svitojus (ELTA)

Wczoraj w Moskwie premier Republiki Litewskiej Aleksandras Abišala i p/o premiera rządu Federacji Rosyjskiej Jegor Gajdar podpisali umowę o handlu i współpracy gospodarczej na rok 1993.

W umowach tych nie są przewidziane konkretne ilości i ceny dostaw, powiedział dziennikarzem A. Abišala. W tej sprawie rozmowa odbędzie się później. Spotkanie było ważne z uwagi na to, że mogliśmy wyjaśnić niektóre istniejące dotychczas niejasności co do wzajemnych rozliczeń.

Ponadto, powiedział A. Abišala, J. Gajdar w imieniu rządu rosyjskiego obiecał w tym tygodniu wznowić dostawy ropy naftowej dla Litwy. Zostanie to uczynione nawet w tym wypadku, jeśli do tego czasu nie

osiągniemy porozumienia co do handlu naszymi krajów.

Nie powiedzielibyśmy, że w rozmowie z Jegorem Gajdarem były jakies istotne rozbieżności. Co prawda, odroczylismy umowę w sprawie wolnego handlu ropy — nazwijmy to tak — statusu największego uprzywilejowania. A stało się tak dlatego, że nie zostały przygotowane załączniki do tych umów. W dokumentach tych, np., miał być przewidziany wykaz towarów, na które się ustali jakościowe ograniczenia, kwoty lub cło eksportowe. Mniej więcej w ciągu miesiąca wyjaśnimy z Rosją, czym się nie zezwoli swobodnie handlować.

Na spotkaniu delegacji była mowa o wzajemnych zadłużeniach przedsiębiorstw Rosji i Litwy. Według naszych obliczeń, Litwa powinna żądać od Ro-

sji ponad 6 mld rubli długu. A swój obliczmy powiedział Abišala, ale, moim zdaniem, nie musiaby być większy od długu Rosji. Różnie oceniamy też zaproponowane dziś przez Rosję rozwiązanie, co do jej gazu i ropy. Uradzilismy, że w ciągu dwóch tygodni ustala je specjalista.

Jeśli uda się zrealizować to, o czym wczoraj była mowa, możemy liczyć na przychylniejsze warunki handlu z Rosją.

Był to właśnie jeden z głównych celów spotkania szefów rządów Litwy i Rosji.

Podpisano również umowę o założeniu przedstawicielstw handlowych na Litwie i w Rosji.

Balys BUCHELIS, spec. kor. ELTA

Moskwa

O WIZYCIE WICEMINISTRA OBRONY POLSKI

Ministerstwo Obrony Kraju informuje, że wczoraj na Litwie na ministra obrony Kraju Andriusa Butkeviciusa

przybył wiceminister obrony Polski Przemysław Grudziński, generał T. Ciepak, inne towarzyszące osoby. (ELTA)

Zimne miasto

Można byłoby „miasto” użyć w liczbie mnogiej, albowiem nie w całej Rzeczypospolitej jest w sezonu ogrzewczego jest odczuwany zimny numer jeden, gdyż dotyczy każdego. Trudno naprawdę określić, kto najniebezpieczniej cierpi, czy maluch, czy walec, czy leżący w lodowatych wodach. Na próżno włączamy rękę do tasowania i oczekujemy jednego jedynego dnia, że takiego dnia rozpocznie się takie niepalowcy, który nie pada. Nie wiadomo kiedy padnie, gdyż chłody nie ma. Litwa nie ma zimy.

Minister A. Arunas Staras na konferencji prasowej powiedział, że wyjazd do polskiej Konstytucji Radio oczywiście, dużo politycznych uwagi, a wśród nich „niebezpieczny” dopiero teraz zaczyna się w tym momencie. Okazuje się, że nie jest to takie proste, ponieważ republika nie posiada spe-

cialnych przechwalni dla gazu, mazutu. Dysponuje tym, co otrzymuje, może zrobić tylko kilkumiesięczne zapasy. Natomiast taki kraj jak Norwegia ma zapasy na trzy lata.

Dziś dotknęły nas wszystkich chłody. Marzną chorzy w szpitalach, dzieci. Dlatego też samorząd Wilna wydzielił 2 mln talonów na zakup elektrycznych piecyków, lamp dla tych placówek. Ale to wszystko kosztuje w morzu. Jeżeli nie otrzymamy paliwa, trzeba zamykać niektóre szpitale — wszystkie elektrycznością nie nagrzeje się, wysiadą też instalacje elektryczne, już nie mówiąc o tym, ile to kosztuje.

Słowem, nie pocieszającego. I jak gdyby przeczując ciężką siołeczną zimą Zakład Konstrukcji Żelbetowych nr 3 rozpoczął wytwarzanie „burżujek” (żelbetowe piecyki używane w czasie I po wojnie). Słowem, dwa warianty ratunku są: „burżujki” czy też wczorajsze portrakcje premiera z Rosją, które kiedy piszę te słowa, nie wiadomo jeszcze czym się zakończą.

Inf. wyl.

Kandydatów ubyto, jednakże zostało wielu

W Sejmie Republiki Litewskiej nie będzie dwóch z aktualnych trzech zastępców przewodniczącego Rady Najwyższej. 11 października Główna Komisja Wyborcza zadocuciła prosbie Broniusa Kuzmickasa, aby skreślić go z listy kandydatów na deputowanych.

Bronius Kuzmickas zgłosił swoją kandydaturę w Prienajskim Jednomandatowym Okręgu Wyborczym. Nie podał on przyczyn, z powodu których zrezygnował z ubiegania się po mandat deputowanego. Zastępca przewodniczącego Rady Najwyższej Česlovas Stan-

kevičius jeszcze z przedmiotu oficjalnej kampanii wyborczej oświadczył, że w ogóle nie będzie kandydował do Sejmu. Powiedział on, że poczuwa się do winy moralnej za to, iż przez wiele lat był członkiem partii komunistycznej.

Tylko Kazimieras Motieka kandyduje w jednomandatowym Okręgu Wareńsko - Ejszyskim i jest drugi na liście wyborczej Ruchu Centrum Litwy.

Główna Komisja Wyborcza otrzymała oświadczenia 16 zarejestrowanych kandydatów, w których zrzekli się oni dalszego kandydowania do Sejmu Do-

tychczas na rejestrze wyborczym figurowało 1226 kandydatów. Liczba tych, którzy wycofali się z walki wyborczej, jest bardzo niewielka. Podczas poprzednich wyborów do Rady Najwyższej w lutym - marcu 1990 roku była ona prawie trzykrotnie większa, chociaż wtedy wytypowano dwukrotnie mniej kandydatów.

1210 pozostałych kandydatów wpisze się na 71 kart do głosowania jednomandatowych okręgów oraz na listy partii, organizacji i ruchów lub ich koalicji.

Przystąpiono już do druku kart do głosowania, które do dzieł wyborczych zostaną dostarczone nie później niż 18 października. W dniu tym rozpocznie się głosowanie pocztą. (ELTA)

O wyjazdach do Polski i dalej

Tylko z litewskim dowodem

Codziennie mamy po kilkanaście telefonów z pytaniami dotyczącymi trybunału wyjazdów za granicę i żyjących nadzieję, że po 1 listopada br. jeszcze przez jakiś czas będzie można jeździć, korzystając ze starych zagranicznych paszportów — przynajmniej przez Grodno. Nic z tego! Wczoraj zatelefonowaliśmy do R. Sidlankasa, kierownika wydziału konsularnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych RL, który jeszcze raz przypomniał, że istnieje uchwała rządu Litwy nr 734 z 5 października 1992 r., w której właśnie czytamy, że z dniem 31 października br. przestają być ważne paszporty radzieckie i granicę do Polski oraz innych państw zachodnich nie wolno będzie im przekraczać. Wydział wiz i rejestracji przestanie w ostatnich dniach bieżącego miesiąca wydawać wizy.

— A przez Grodno, czy można będzie wyjechać? — pytali nasi Czytelnicy.

Tyle posiadając tzw. paszport służbowy (niebieski), nie potrzebując każdorazowo wizy. Jednakże zależy to od dobrej woli żołnierzy pogranicza państwa białoruskiego, bowiem otrzymają oni telex z wydziału konsularnego MSZ RL, że od 1 listopada ulewniają się na Litwę i wszystkie zagraniczne porty.

Tyle wiadomości z Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Pozostawia się jednak małą „furtkę” dla osób pragnących szybko udać się do państw zachodnich. Specjalnym rozporządzeniem o państwowych opłatach służbowych pozwala się Ministerstwu Spraw Wewnętrznych wydawać litewskie dowody osobiste według takiego oto cennika: jeśli obywatel Litwy pragnie otrzymać dowód osobisty w ciągu 48 godzin (dwie doby) powinien wnieść opłatę skarbowa w wielkości 10 tys. litonów, jeśli może czekać czte-

ry doby, płaci 7 tysięcy, jeśli siedem dni — 3 tysiące litonów.

— Dokąd ma zwracać się o bywatela, który zdecydował się na załatwienie w pilnym trybie paszportu? — zapytał Danutė Mataračiūnė, kierowniczką Zarządu Paszportowego (Służby Migracji) MSW.

— Do wydziału wiz i rejestracji przy ul. Kestučio 9, jeśli mieszka w stolicy, do swej terenowej służby wiz i rejestracji — jeśli mieszka w rejonie. Koniecznie należy pamiętać, że wszystkie dokumenty, w tym też świadectwo obywatela RL, muszą być w porządku, że podczas wyrobienia dowodu w trybie „ekstra”, nie może być mowy o żadnych zmianach czy poprawkach nazwisk lub imion. Od dnia 20 października br. można ubiegać się o takie kosztowne, ale szybko zrobione paszporty.

Jadwiga PODMOSTKO

Posłowie targów „Baltic Info-92”

Cztery dni w centrum wystawowym „Litexpo” trwały targi sprzętu telekomunikacyjnego i biurowego. W ciągu tego okresu zwiedziło ekspozycję przeszło 60 firm z blisko 20 krajów świata, prawie 30 tysięcy specjalistów od informatyki i łączności z Litwy, Łotwy, Estonii, Białorusi, Ukrainy i innych państw. Jak nas poinformował minister łączności i informatyki Gintautas Zintelis, iż im częściej spotykając się specjalistów, im lepiej poznając się osiągnięcia w rozwoju sprzętu telekomunikacyjnego. Go na świecie, tym owoce można rozwijać te branże w naszym kraju. „Baltic Info-92” stało się miejscem, gdzie wiele firm nawiązało kontakty, podpisało kontrakty o współpracy. Co prawda, niektórzy nie chcą wadać tajemnic komercyjnych, ale w kuluarach było wiadomo, iż jedna umowa przekraczała 2,5 mln USD.

Dla naszego kraju bardzo waż.

ne jest podpisanie umowy przez ministra łączności i informatyki Gintautasa Zintelisa i sekretarza stanu Ministerstwa Łączności Niemiec Wilhelma Ravve o współpracy w dziedzinie łączności obu państw. Umowa otwiera drogę dla wymiany specjalistów, rozszerza więzi w dziedzinie telekomunikacji, współpracy firm produkujących nowoczesny sprzęt.

Ostatni dzień pracy targów uświetnił się również podpisaniem kontraktu przez litewską firmę „Varicom” z niemiecką „Detewe”. Przewiduje on, iż nasza firma będzie nabywała niemiecki sprzęt telekomunikacyjny i sprzedawała go we wszystkich państwach bałtyckich, dokonywała jego obsługi, szkoliła specjalistów.

Rozmawialiśmy również z kierownikiem europejskiego wydziału francuskiego koncernu „Bull” — panem Jeanem-Claudem Desbois, firmy, która wygrała konkurs na przygotowanie projektu przebudowy łączności u nas „Litwa-2000”. Oceńił on wysoko targi.

Na pytanie, jak widzi nasz przemysł łącznościowy odpowiedział, iż jesteśmy w wielkim zacofaniu. Ale on zwiędził nasze fabryki i przedsiębiorstwa, był w „Sigmie”, szwalskim „Nuklonasie”, wileńskiej „Wencie” — i twierdzi, że mamy wszelkie możliwości, by stanąć do konkurencji z firmami zachodnimi.

— Posiadacie wyszkoloną kadrę, nieźle sprzęt produkcyjny. Tyle, że produkujecie to, komu nie jest potrzebne — stwierdził pan Desbois.

Chcemy wierzyć, że na targach „Baltic Info-93” obok znanych firm zachodnich zaprezentują konkurencyjne wyroby i nasi producenci. Rok — to poważny okres na zmianę asortymentu produkcji...

Zygmunt WIRPSZA

ERNST AND YOUNG DORADZA POLSCE

W kolejnym, wrześniowym raporcie jednej z największych brytyjskich firm konsultingowych, Ernst and Young poświęconym możliwościom inwestycyjnym w Europie Środkowo-Wschodniej Polska została oceniona najwyżej — ze wszystkich krajów regionu.

Autorytarny raport oceniają sytuację kraju robiąc ją na poszczególne elementy, najbardziej istotne dla inwestorów. W kategorii biznesu Polska otrzymała najlepszą możliwą ocenę (1 punkt) ze względu na duży rynek wewnętrzny i łatwość dostępu do niego dzięki postępującej prywatyzacji, a także przychylnie nastawienie do inwestycji zagranicznych. Gorszą ocenę — 2 punkty — uzyskała natomiast uśredniona od przemysłu ciężkiego Czecho-Słowacja. Wegry z kolei mają tak mały rynek, że najlepsze oferty dla inwestorów zostały już wyczerpane. Ernst and Young podobnie ocenia ryzyko polityczne związane z inwestowaniem w Polsce i na Węgrzech. Oba kraje otrzymały po dwa punkty. W ministerstwach przywracana jest stabilność, związki zawodowe nie zagrażają poważnie rządowi. Doświadczeniem autorem Polski jest brak jakichkolwiek problemów etnicznych. Gorzej oceniana jest sytuacja Czecho-Słowacji — 3 punkty ze względu na ryzyko związane z podziałem kraju.

Krytycznie oceniona została kondycja gospodarcza wszystkich trzech państw — po 3 punkty. Według autorów projektu w Polsce niepokój jest stan przedsiębiorstwa państwowych i spadek stopy życiowej. Pozytywnym zjawiskiem jest za to duża dynamika rozwoju sektora prywatnego. Węgrom i Czecho-Słowacji zagraża rosnące bezrobocie i możliwość bankructwa.

THOMSON — POLKOLOR PO ROKU

Od roku w Płaszczynie pod Warszawą działa największa spółka joint venture z udziałem kapitału francuskiego. W zakładach Polkolor produkowane są małe i średnie kineskopy do telewizorów Thomsona.

Thomson w ubiegłym roku kupił 51 proc. udziałów Polkoloru (pozostała część należy do polskich banków, które zamieniły wierzalność na udziały). Thomson zainwestował w spółkę 35 mln USD i obecnie stara się o kredyty w wysokości 20 mln USD na dalsze inwestycje. Dotychczasowe nakłady pozwoliły Polkolorowi zwiększyć produkcję dziesięciokrotnie: w zeszłym roku fabryka wyprodukowała 100.000 kineskopów, w tym roku plan przewiduje 1 mln, a za trzy lata roczna produkcja ma sięgnąć 3 mln sztuk rocznie.

Dla francuskiej firmy zakład w Płaszczynie jest jednym z trzech głównych ośrodków produkcji kineskopów w świecie. Koszty wytwarzania są jednak w Polsce dwa razy niższe niż w podobnej fabryce we Włoszech. Polkolor zatrudnia 3200 pracowników, którzy zarabiają przeciętnie 130 proc. średniej płacy krajowej, przy czym fundusz płac stanowi 15 proc. kosztów — o połowę mniej niż w podobnych zakładach Thomsona.

AMOCO SZUKA W POLSCE GAZU I ROPY

Ministerstwo ochrony środowiska podpisało umowę z Amoco Production Company zezwalającą jej amerykańskiej firmie naftowej na rozpoczęcie poszukiwań ropy i gazu na dwóch działkach w Polsce o łącznej powierzchni 11 tys. km kwadratów. Jedną z nich położoną jest w Centralnej Polsce, pod Łodzią, druga na wschód od Lublina, przy granicy z Ukrainą.

Jeśli poszukiwania zakończą się sukcesem, Amoco będzie miała pierwszeństwo w uzyskaniu koncesji na eksploatację odkrytych złóż, strona polska zaś

ma prawo pierwokupu ropy i gazu.

Koncern Amoco jest obecny w Polsce już od trzech lat. Wykonała na własny koszt badania geologiczne dla polskiego rządu. W zamian uzyskała prawo do wyboru terenów poszukiwań.

USTAWA O EMERYTURACH DLA ŻOŁNIERZY ZAWODOWYCH I POLICJI

Sejm uchwalił ustawę o emeryturach i rentach dla żołnierzy zawodowych, policji i strażaków, służb mundurowych. Ustawy te wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1993 roku. Wskazano, że od 1 stycznia 1993 roku emerytura po 15 latach służby, bez względu na wiek, w wysokości 40 proc. podstawy ich wymiaru. Za każdy następny rok służby uprawiony otrzyma 2,6 proc. podstawy wymiaru. Za lata przepracowane gdzie indziej będzie przysługiwano 1/3 proc. Podstawa emerytury i renty mundurowych nie może być większa niż 250 proc. średniej płacy, co oznacza przyjęcie zasady zastawionej w ustawie o powszechnym systemie emerytalnym i rentowym. Natomiast korzystniejszą są możliwości dodatkowe zarobkowania bez zawieszania emerytury lub renty, których poziom jest 250 proc. średniej płacy (w ustawie powszechnej 120 proc.). Ustawa zmniejsza o 10 proc. renty inwalidzkie I grupy, a o 15 proc. renty II grupy. Wzrosną o 10 proc. renty za wypadek na służbie, ale służbę szczególnie niebezpieczną. Służba w informacji wojennej, oraz w wojskowej prokuraturze i sądownictwie, w latach 1944-1956, nie będzie zaliczana w zasąd emerytalnej ustawy, tylko w zasąd powszechnej ustawy emerytalnej. To samo dotyczy osób pracujących w UB i KRP w w/w okresie. Ustawa wprowadza inne zasady przeliczania świadczeń niż w przypadku osób cywilnych. Po wejściu jej w życie zostanie przeprowadzona rewaloryzacja wszystkich emerytur i rent mundurowych.

ROZPANSANIE SKINHEADÓW KRAKOWA

WARSAWA (kor. ELTA A Degutis). Całą Polską wstrząsnęła wiadomość o rozpanoszeniu skinheadów w Krakowie. W ciągu tygodnia dziesięciu młodych ludzi w wieku 15-21 lat zaatakowało trzech niemieckich kierowców, którzy przybyli z towarami z samochodami ciężarowymi i pobilo ich łepuszcami, pięcioletni nożami. Skutki napadów są bardzo tragiczne: jeden 36-letni Niemiec zmarł w szpitalu, dwaj inni są w bardzo ciężkim stanie.

Na tym nie skończyły się „wyczyny” skinheadów. W okolicach kombinatu metalurgicznego w Nowej Hucie odbyła się wielka bitwa z udziałem kilkunastu policjantów. Do stało się nawet pościgi, która usiłowała pokonać tę młodzież.

Obecnie na ulicach Krakowa patrolują oddziały policji i wojskowego reagowania w psami, utrzymuje się stała łączność radiowa. Na miasteczku panuje spokój, jednakże nikt nie wie, jak nie miećcy neofascyści zareagują na śmierć Niemca; w Niemczech pracuje obecnie kilkadziesiąt tysięcy Polaków.

PAPIEŻ W DOMINIKANIE

Rozpoczęła się podróż pasterska papieża Jana Pawła II do Republiki Dominikańskiej. Jest ona poświęcona 500 rocznicy odkrycia Ameryki przez Kolumba i rozpoczęcia ewangelizacji tego kontynentu. W niedziele głowa kościoła Rzymskokatolickiego odprowadził uroczystą Mszę w Santo Domingo na brzegu oceanu pod latarnią - pomnikiem ku czci wielkiego żeglarza. W biuletynie prasowym Stolicy Apostolskiej odnotowuje się, że w Mszę uczestniczyli ponad 200 tys. osób.

Jan Paweł II powiedział, że

trzeba umacniać integrację krajów Ameryki Łacińskiej, trzeba pokonać izolacjonizm i bariery narodowe. Podkreślił on, że narodowy kontynent powinny uzyskać takie same prawa, jak i inni partnerzy rozwoju światowego. Papież wezwał rozwinięte kraje świata, aby zwróciły uwagę, iż w Ameryce Łacińskiej miliony ludzi są w nędzy. „Biedacy nie mogą czekać” — powiedział on.

12 października gdy obchodzono dzień rocznica przybycia statków Kolumba do Nowego Świata papież uroczystie zagaił

IV generalną konferencję biskupów Ameryki Łacińskiej. Sądzi się, że przypomni on hierarchom katolickim moralny obowiązek kościoła, by pomagać ludziom i w naszych burzliwych oraz trudnych czasach chronić duchowe wartości nauki chrześcijańskiej. (ITAR-TASS-ELTA)

CZY GORBACZOW WYJEDZIE DO RFN?

W Niemczech aktywnie omawia się sprawę zaproszenia M. Gorbaczowa na ceremonię pogrzebu Willy Brandta. Kanclerz federalny Niemiec H. Kohl zamierza, jeżeli zajdzie potrzeba, osobiście prosić Borysa Jelicyna o pozwolenie na przyjazd Gorbaczowa, pisze gazeta „Berliner Morgenpost”. Jak wskazała pasterka, obecnie usiłuje się odzyskać na Rosję na szczeblu ambasady. Senat Berlina poinformował również rząd Rosji, że oczekuje przybycia Gorbaczowa na ceremonię nadania mu honorowego obywatelstwa, która odbędzie się 9 listopada. „Bild am

Sontag” twierdzi, że w wąskim gronie kanclerz powiedział: „Ponieważ coś uczynić. Jeżeli on (Gorbaczow) nie przyjedzie, to powstanie wielki skandal”.

Jak stwierdza agencja DDP, na liście zaproszonych do udziału w ceremonii pogrzebowej, którą sprowadziło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych po uzgodnieniu tej kwestii z wdową po Brandtzie, figurują wszyscy przywódcy państw i rządów, jak też Gorbaczow.

(ITAR-TASS-ELTA)

SZEWARNADZE ZOSTAŁ WYBRANY PRZEWODNICZĄCYM PARLAMENTU

Jak dowodził wyniki wstępne podane przez Centralną Komisję Wyborczą Gruzji, Eduard Szewarnadze — przewodniczący Rady Państwa Gruzji, został wybrany na przewodniczącym Rady Najwyższej tego kraju. Podczas niedzielnich wyborów powszechnych głosowało na niego ponad 80 proc. wyborców. W wyborach uczestniczyło 70-80 proc. wyborców.

(ITAR-TASS-ELTA)

KOMUNISTI CHIŃSKY OBRADUJĄ

W stolicy Chin rozpoczął się IV zjazd Komunistycznej Partii (Cj) Retetar wygłosi sekretarz

generalny partii Jiang Zemin. Jak jest spodziewane, na zjeździe zostanie zmieniony statut

Komunistycznej Partii Chin. Ma być też utworzona komisja doradczą, rozważona spośród weteranów partii na XII zjeździe. (ITAR-TASS-ELTA)

A może to nie oszczędność?

Po tym, gdy w miejskich mieszkaniach z kranów przestała ciec gorąca woda, ludzie coraz bardziej z troską mówią o czekającej zimy. Poważnie zaczęli traktować pogłoski o tym, że ogrzewanie w domach będzie pozbawione. Jeszcze poważniej rozmawiają, czy warto płacić za gorącą wodę, która nie ciecze z kranów...

Chcąc się zorientować co do tych pogłosek, udałem się do przedsiębiorstw sołeczniczych, od których to wszystko zależy. Przede wszystkim do ciepłowni lokalnej. Dyrektor Iwan Podmaski z miejsca obalił pogłoskę o częściowym odłączeniu ogrzewania w odznaczonych budynkach. Teoretycznie można to zrobić a praktycznie — nie, gdyżby nawet takie rozporządzenie wyszło Chodzi o to, że zawory sieci ciepłowniczych nie odłączają całkowicie wody.

Dyrektor i specjaliści martwią co innego: ludzie absorbowani rozmowami o nadchodzącej zimy zapominają miśki, że wszyscy powinni się do niej spobici, nie tylko zespół niepełnych. A tegożna jesień daje powody do obaw. Do połowy września zgodnie z przepisami wszystkie obiekty ogrzewane miały być już gotowe do sezonu ogrzewczego. Nie można powiedzieć, że w poprzednich latach sprawy te miały się dobrze, ale zazwyczaj do 25 września podstawowe ob-

iekty były gotowe. W tym zaś roku do końca września kierownicy sieci ciepłowniczych nie podpisali żadnego dokumentu gotowości obiektu do ogrzewania! Ponadto nikt się nie zwraca z prośbą o sprawdzenie systemu ciepłowniczego i podpisanie protokołu o jego gotowości. Prawdopodobnie przy powszechnym dziś braku poczucia odpowiedzialności gospodarze domów i innych obiektów uznali, że do nadchodzącej zimy można się nie szykować. Po pierwsze, nikt niczego nie żąda, po drugie, zima, być może, znów się okaże ciepła i jakoś tam przetrzymujemy.

Nietrudno się przekonać o tym, iż wielu liczy na to, że właśnie jakoś tam będzie. Po 25 września wspólnie z przedstawicielem sieci ciepłowniczych Grigorijem Primaczukiem zajęliśmy do niektórych kotłowni. Np. do kotłowni hotelu robotniczego przedsiębiorstwa budowlanego nr 2. W rzeczy samej można zajrzeć przez wyłamane drzwi, tylko że nie sposób wejść. Na podłodze woda, pływająca śmiecie, izolacja cieplna z rur oberwana, zawory przeciekają, szyby wybite, nie mówiąc już o stanie kontrolnych przyrządów. Najwyżej, wygląda, że hotel nie ma gospodarza... Oczywiście, jaka może tu być mowa o zachowaniu ciepła. Podobny stan rzeczy zastaliśmy w większości domów komunalnych w bursie Szkoły

Średniej nr 1 i in. Co prawda, są jeszcze tacy, co służą jako przykład — państwowe przedsiębiorstwo melioracyjne, posiadające w mieście kilka wielopiętrowych domów, które przygotowuje do zimy.

Według słów I. Podmaski, jeśli właściciele mieszkań do brze zabezpieczyli okna i drzwi, to temperatura w domu wrośnie o 2—3 stopnie. A gdyby kombinowali przedsiębiorstwa komunalne upozradkował kotłownie, uszczelnili piwnice, drzwi — ileż by się dało zaoszczędzić w mieście ciepła?

Teraz o gorącej wodzie. W najbliższym czasie sieci ciepłownicze będą waleć wodę zalewając ciepłą. W połowie września otrzymamy depesze z zarządu gazyfikacji z wiadomością, iż sieciami miejskimi zezwala się zużyć na godzinę 243 m³ gazu (w normalnym trybie potrzeba 400—450 m³). A więc, z kranów i nadal będzie ciekła woda mająca nie 45 stopni, jak się należy, lecz o połowę mniej. Co do opłaty, to dyrektor zapewnił, że księgowość oblicza ją z tendencją zmniejszenia o tyle, o ile mniej wykorzystają się paliwa.

Można by było postawić w tym miejscu kropkę, ale zaslanałomy się: gdzie tu oszczędność, a gdzie straty? Nawet kryzys energetyczny nie zmusił do poważnych obliczeń i objaśnień. W każdym bądź razie specjaliści sieci ciepłowniczej i rejonowego biura gazowego, jak też zaopatrzenia w wodę twierdzą, że przykręcając kurek gazu grzejącego wodę w kotłowni miejskiej nie tyle zaoszczędzimy, ile stracimy. Jeśli w domu nie ma gorącej wody, to gospodini stawia rądelkę na gaz, wzrasta zużycie gazu w mieszkaniach w łazience czelek odkręca kran i czeka... aż popłynie gorąca woda... A to wszystko zwiększa zużycie wody i energii elektrycznej. Należałoby zbadać i obliczyć, czy większa korzyść da ogrzewanie wody w jednym miejscu, czy w każdym mieszkaniu z osobna...

Piotr RYNGIEWICZ
Sołeczniczki

Sklep dla ubogich

CENY — SYMBOLICZNE

W pierwszych dniach października w Trokach otwarto nowy sklep. Ludzi zebrano się co niemiara! Ale o wszystkim od początku.

Wydział opieki społecznej przy rejonowym samorządzie nie miał nic wspólnego z podziemem (tzw. pomocy humanitarnej, ponieważ obowiązków tych podjęły się spółki „Caritas” i „Czerwony Krzyż”). Niemniej czasami otrzymywał od rozporządzenia rządu i Rady Najwyższej o trybie dystrybucji tej pomocy. Pewnego razu wydział wystąpił z apelem do mieszkańców rejonu, aby oddawali niepotrzebne rzeczy, zwłaszcza dziecięce, dla potrzebujących — ale „bogaczy” w rejonie było niewiele. Akcja nie dała wyniku.

Tymczasem samorząd rejonowy stopniowo nawiązywał kontakty gospodarcze z Niemcami, Danią, Szwecją... Amatorzy krzewienia pogłosek na temat kosztownych wojaży kierowników rejonu wkrótce zmuszeni zostali ugryźć się w język. Furgonami zaczęto przywozić części zamienne do sprzętu rolniczego, a nawet traktory i inny inwentarz. Uczestnicy twórczości amatorskiej i uczniowie zaczęli wyjeżdżać za granicę na zawody i festiwale. Dobroczynność duńska i szwedzka zareagowały na nasze potrzeby dużym ładunkiem rzeczy do noszenia — od dziecięcych kaptanków do męskich piasek.

Nie sądzę, aby w naszych czasach wydała się komuś zabawa radość z powodu otrzymania trzech furgonów używanych rzeczy. Jeśli jednak znajdą się tacy, niech się zastanowią: jedynie na terenie gminy rudzkiej mieszka ponad 700 samotnych starców, inwalidów i innych osób potrzebujących opieki i pomocy, opału na zimę i ciepłej bielizny. W całym rejonie takich osób są tysiące.

Szczere więc dzięki Skandynawom! Rzeczy są w porządku, stanie, posegregowane według

rozmiarów i terminów użytkowania.

Na wydział, jako adresata ładunku, spadł nowy problem: jak dzielić? Robić standardowe paczki i roznosić po domach? Skąd pewność, że w takiej paczce znajdzie się właśnie to, co jest człowiekowi niezbędne. Stworzyć możliwość wyboru? Ale jak? Pomogło doświadczenie rejonu klejdańskiego. Służba opieki w Klejdanach bez mędrkowskiej, stanowiąc otworzyć sklep dla ubogich. Prawo odłączania takiego sklepu wydaje wydział lub samorząd terenowy — gmina.

Spróbujcie jednak znaleźć w Trokach wolny lokal! Mer Joanna Katinienė chwyciła się za głowę: trzeba było śpieszyć, bo nawet lokalne radio wystąpiło wobec niej z ultimatum, zagroziło pikietą. Wreszcie znaleziono jakiś Wiadomo, potrzebny był remont, a pieniądze wydział wydał na drwa dla biednych...

„Ziarnko do ziarnka i zbierze się miarka”. Uciążlono w rejonie kilkadziesiąt tysięcy na przysposobienie lokalny. Na sesji rady deputowani omówili „regulamin” pracy sklepu dla biednych.

Tak to pokrótce wygląda. Sklep czynny jest trzy dni w tygodniu. Klient po okazaniu „zaproszenia” może wybrać po pięć sztuk odzieży na każdego członka rodziny. Opłata — 15 rubli za przedmiot. Drobiażki — pieluchy, dziecięce kaftanki, rajstopki, chustki do nosa — jak za darmo. Każdy potrzebujący (rodzina) może odwiedzić sklep dwa razy do roku.

Na rok towaru starczy — mówi kierowniczka wydziału opieki społecznej Regina Bologovienė. — A dalej — życie czeka.

Pieniądze od biedaków przeznaczony są na wydatki związane z utrzymaniem sklepu.

Jerzy SOBLIS
Troki

BANK ŚWIATOWY INTERESUJE SIĘ ENERGETYKĄ LITWY

Wczoraj odpowiedzialni pracownicy Ministerstwa Energetyki, kierownicy przedsiębiorstw energetyki i paliw spotkali się z delegacją sekcji energetycznej Banku Światowego.

Przedstawiciele Banku Światowego zabawią na Litwie 2 tygodnie. W ciągu tego czasu odwiedzą wszystkie najważniejsze obiekty energetyki. Gości szczególnie interesują sprawy w Iz-

nalnięcej Elektrowni Atomowej i budowa terminalu naftowego w Kłajpedzie. Po zapoznaniu się z energetyką na Litwie przedstawiciele Banku Światowego zdecydują, jak będą mogli nam pomóc w budowie i rekonstrukcji obiektów energetyki.

Wcześniej podobną pracę wykonała delegacja Banku Europejskiego.

(ELTA)

Ceny w październiku

Departament Cen i Konkurencji Ministerstwa Gospodarki informuje, że 2 października obowiązywały następujące ceny:

Towary, usługi	Jedn. pom.	cena
Pieczywo:		
Chleb „Pajuris”	kg	32
Chleb „Rugelis”	kg	22
Chleb „Boczius”	kg	26
Baton „Pjautiniai”	kg	20
Usługi pogrzebowe:		
Trumna z drewna drzew igl. i miękkich liściastych (najtańsza)	szt.	4240
Trumna z drewna drzew igl. lub miękkich liściastych (najdroższa)	szt.	4448
Wynajęcie karawany	godz.	652,40
Wynajęcie sali pogrzebowej (najtańszej)	godz.	25,28
Wynajęcie sali pogrzebowej (najdroższej)	godz.	166,22
Wykopanie i zakopanie mogiły na grobie rodzinnym	—	696
Wynajęcie orkiestry	godz.	742
Usługi komunalne dla ludności:		
Wynajęcie mieszkania z funduszu państwowego	m kw.	1,50
Taryfa wyłatków eksplo. dla właścicieli mieszkań prywatnych	m kw.	0,80
Zaopatrzenie (stałe) w gorącą wodę	na 1 os.	87,52
Zaopatrzenie (stałe) w wodę zimną	na 1 os.	63,84
Ogrzewanie mieszkań (sezonowe)	m kw.	2
Smieciarzka (stałe)	na 1 os.	11,62
Winda	na 1 os.	50
Usługi pralni:		
Pranie i krochmalenie bielizny	kg	16
Pranie chemiczne	—	—
Płaszcz zimowy wełniany	szt.	255
Garnitur męski półwełniany	szt.	140
Usługi fryzjerskie:		
Najtańsza fryzura męska	na 1 os.	25
Chmulecja chemiczna damska	na 1 os.	210
Usługi komunikacyjne:		
Jednorazowy bilet komun. miejsk.	szt.	4
Bilet miesięczny komun. miejsk. w dni robocze	szt.	80
Bilet miesięczny komun. miejsk. w dni wolne	szt.	110
Zajęcie taksówki	na 1 os.	16
Przejazd taksówką 1 km	—	16
Zamówienie taksówki	szt.	25
Opłaty rynkowe:	—	—
oprzędat towarów przemysłowych	miejsce	15
oprzędat owoców, warzyw	miejsce	16
oprzędat szt. sporyszczych	miejsce	16
oprzędat kwiatów	miejsce	16

Migawki Wileńskie.

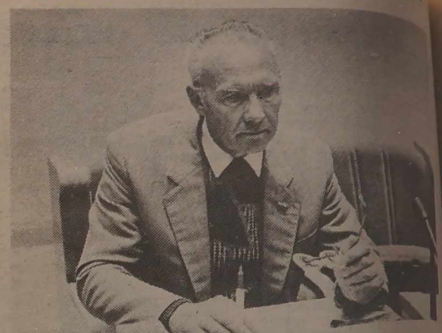
Fot. W. Charin

22 listopada — wybory do sołeczniczej i wileńskiej rad rejonowych

Jak będą wybierani deputowani do podwileńskich samorządów?

ROZMOWA Z ZASTĘPCĄ PRZEWODNICZĄCEGO PARLAMENTARNEJ KOMISJI SAMORZĄDÓW ALFONSAEM ZALYSEM

— 23 lipca br. parlament powołał uchwałę o rozpisaniu wyborów do sołeczniczej i wileńskiej rad rejonowych, w myśl której 22 listopada br. na Wileńszczyźnie odbędzie się wybory do rozwiązanych rad. W związku z tym uzupełniono i skorygowano niektóre artykuły ordynacji wyborczej deputowanych do rad samorządów RL. A więc kto może zostać deputowanym do rady rejonowej?

Uległ zmianie artykuł 2 po wyżej wspomnianej ustawie. Zawarte w nim założenie, zgodnie z którym deputowanym może być obywatel Republiki Litewskiej po ukończeniu 18 lat, zostało uzupełnione następującym warunkiem: na deputowanego rady samorządu może być wybrany obywatel Republiki Litewskiej przez ostatni rok zamieszkujący na terenie odpowiedniego samorządu.

Na deputowanych samorządów nie mogą być wybierane osoby, które nie odbyły kary, wymierzonej wyrokiem sądu.

Po skorygowaniu artykułów 2 i 30 ustawy o wyborach deputowanych do rad samorządów RL wynika, że mogą uczestniczyć w nich również obywatele Republiki Litewskiej, znajdujący się w miejscach odbywania kary, a także zatrzymani w izolatorach śledczych, przebywający w instytucjach rehabilitacji społecznej i psychologicznej. Wyborcy tej kategorii, zgodnie z trybem ustalonym przez Główną Komisję Wyborczą, są wciągani na listy wyborców w okręgach, gdzie się znajdują te instytucje, bądź w dzielnicach wyborczych, na terenie których wcześniej zamieszkiwali.

Ustawodawstwo przewiduje, że w tych wyborach nie mogą brać udziału osoby, które na orzeczenie sądu są ubezwłasnowolnione.

Czy ustawodawstwo przewiduje jakieś bariery dla byłych kagebiści na drodze przystąpienia się do nowych rad?

— Ustawa RL „O sprawowaniu mandatów deputowanych, podejrzewanych o świadomą współpracę ze służbami specjalnymi innych państw” nie czyni im przeszkodą w zostaniu deputowanymi. Wyborcy, zawczasu wiedząc o współpracy kandydata na deputowanego z KGB, bądź z innymi: służbami specjalnymi, sami decydują, czy może on być posłem, czy nie. Gdyby dopiero po wybraniu na deputowanego wyjaśniło się, że współpracował on z KGB, wówczas w myśl wspomnianej ustawy ukrycie tego faktu może stanowić dla wyborców podstawę do wyrażenia wotum nieufności temu deputowanemu.

— Kto może zgłaszać kandydatów do rad rejonowych, jakie szanse mają niezrzeszeni pretendenci?

— Obecnie kandydatów do deputowanych do rad samorządów mogą wysunąć nie tylko znajdujące się na terenie wyborczym podstawowe rejonowe i miejskie organy partii politycznych, ruchów społeczno-politycznych, lecz także zebrania co najmniej 50 obywateli w miejscu pracy bądź zamieszkania. Poszczególne osoby same mogą wysunąć swą kandydaturę, jeżeli uzyskają poparcie co najmniej 75 wyborców okręgu, gdzie mają zamiar kandydować.

— Nie bacząc na to, że decyduje o rozpisaniu wyborów do pod-

wileńskich rad zapadała 23 lipca br. dopiero 24 września Rada Najwyższa powzięła uchwałę, polecając Główniej Komisji Wyborczej zorganizować tam wybory. Ukształtowało już skład rejonowych komisji wyborczych. Słowem, praca w tym kierunku już się rozpoczęła. Jak termin przewidziano na zgłaszanie pretendentów?

— Rzeczywiście, można tylko ubolewać, że dopiero 24 września parlament powziął uchwałę, w której zleca się Główniej Komisji Wyborczej zorganizowanie wyborów do rad rejonów sołeczniczego i wileńskiego. Dlatego trudną pracę, poprzedzającą wybory do tych rad, w tym wysuwanie kandydatów na deputowanych, rozpoczęto z opóźnieniem.

Główna Komisja Wyborcza ustaliła, że do sołeczniczych rad rejonowych zostanie wybranych 29 deputowanych, a do wileńskiej — 47. Już działają rejonowe komisje wyborcze, utworzone okręgi wyborcze. Do 18 października potrwają wysuwanie kandydatów na deputowanych. Jak widzimy, czasu zostało niewiele.

W toku dyskusji nieraz usiłuję się narzucić zdanie, że zbyt trudne jest jednoczesne organizowanie kampanii wyborczej do Sejmu i do rad samorządów. Niewątpliwie, kłopotów jest немало. Jednak wybory zarówno do parlamentu, jak też do rad samorządów pospoliteńskich odbędą się. Mieszkańcy tych rejonów już i tak: dość długo nie mieli wybrane przez siebie władzy. Mam nadzieję, że Główna Komisja Wyborcza, mimo trosk, związanych z wyborami do Sejmu, w wykwalfikowany i rozsądny

sposób zorganizuje wybory do sołeczniczej i wileńskiej rad rejonowych. W tej pracy nie pozostanie na uboczu komisja samorządów Rady Najwyższej, specjaliści jej grupy roboczej.

Dobrze jednak rozumiemy, że podstawowy ciężar działalności wyborczej przypada na ludzi, pracujących w tych rejonach, organizację społeczno-polityczną, pełnomocników zgądu. Od ich stań i wyrozumiałości będzie zależało, jakieś będziemy mieli sołeczniczą i wileńską radę rejonową.

— Jakie, Pana zdaniem, musiałyby one być?

— Bardzo chciałbym wierzyć, że ludzie wybiorą deputowanych, którzy potrafią zgrać i zgodnie rozstrzygnąć niełatwe społeczno-gospodarcze problemy swych rejonów, swą działalnością przyczynia się do rozwoju demokracji, umocnienia naszego państwa.

Mieszkańcom rejonów sołeczniczego i wileńskiego życzyć aktywnego udziału w wyborach swych rad w dniu 22 listopada. Jest to nie tylko prawo każdego obywatela, ale i obowiązek. Chciałbym przypomnieć przy okazji, że w dniu wyborów będzie można głosować nie od godz. 8 do 20, jak poprzednio, lecz od 7 do 22.

Niektórzy obawiają się, że nowo ukształtowane rady rejonowe są skazane na krótkotrwały żywot, bowiem zagrożą im szerzająca się reforma administracyjno-terytorialna i samorządowa...

— Rzeczywiście, rząd przygotował projekt przyszłego podziału administracyjno-terytorialnego naszego państwa. Planowano zgłosić je do omawiania obecnej Radzie Najwyższej. Jednak parlamentowi zabrakło na to czasu. Więc omawiać zgłoszone warianty podziału, podejmować decyzję w tej sprawie będzie już nowo wybrany Sejm. Trudno przewidzieć, kiedy przystąpi on do rozprawy na tej kwestii. Chciałbym jednak wierzyć, że w grudniu rozpocznie się debata na ten temat. Sejm zdecydując, kiedy się przystąpi do wcielania w życie tej naprawdę skomplikowanej reformy, tworzenia powiatów, gmin... Sądziłbym, że mniej więcej w kwietniu-maju przyszłego roku będzie można zabrać się do tych reform. Jednak rada wątpię w to, ponieważ Sejm Najwyższy, jak mówię, jeszcze nie omawiał tego za godnienia. Prawdopodobnie odłoży się tę reformę na jesień przyszłego roku. Słowem, nowo wybrane rady rejonów sołeczniczego i wileńskiego będą miały dostatecznie czasu do pracy i wykazania się, na co je stać.

— Kiedy wygramy opowiadania pełnomocników zgądu, którzy ponad rok bezopornie zarządzali Wileńszczyzną?

— To nastąpi wówczas, gdy nowo wybrane rady utworzą swe organy zarządcze.

— Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała
Jadwiga BIELAWSKA
Fot. W. Charła

Wizytówka „Neste“

W Wilnie, w dzielnicy Łazdynai uruchomiono nową stację benzynową jedną z największych kampanii przemysłowych Finlandii „Neste”. To jej pierwszy tego rodzaju obiekt w stolicy naszej republiki. Jednorazowo na stacji można będzie tankować 14 samochodów. Nowy zespół przewiduje poza tym otwarcie kawiarni, sklepu części zamiennych, kiosku z gazetami. Stacja będzie czynna przez całą dobę.

— W sklepie części zapasowej można będzie kupić tylko za walutę. Natomiast benzynę — zarówno za dewizy, jak i za talony. Benzyna A-76 i A-92 otrzymywana z Mozejek będzie za talony, a dostarczana z Finlandii A-98 — za walutę.

Stacja będzie obsługiwała 18 osób. Wszyscy miejscowi, z Litwy. Zespoły byli na miesięcznym kursie w Finlandii, a jednocześnie uczyli się języka angielskiego. Jest to niezbędne do dalszej pracy. W działalności mają wolną rękę: samodzielnie będą zawiązywać umowy, troszczyli się o zaopatrzenie i asortyment towarów itd. Raz w miesiącu kierownik powinien składać sprawozdanie przedsiębiorstwu.

Zespoły wyposażono w najlepszy sprzęt: komputer, kasę automatyczną. Początkowo o urządzeniu będą dbali specjaliści z Finlandii. Tam też z Litwy uda się gru-

pa specjalistów, by zdobyć umiejętności nieprawy tej skomplikowanej techniki.

Sprawami budownictwa i użytkowania stacji na Litwie zajmuje się wspólne fińsko-litewskie przedsiębiorstwo „Litfin-Servis”, do którego należą „Lituvos kuras” i mozejki zakład „Nafta”. Podobne przedsiębiorstwa istnieją w Polsce, Estonii, Łotwie i Petersburgu. A propos, wzdłuż międzynarodowej magistrali Via Baltica będzie 150 stacji benzynowych tego typu.

Niedawno poręcząc na zaproszenie firmy „Neste” w Finlandii bliżej zapoznałem się z jej działalnością. Podczas rozmowy zastępca dyrektora naczelnego Jooko K. Leskinen opowiedział, że „Neste” obejmuje międzynarodowy tradingowy handel ropą, zakłady przetwórstwa ropy, przedsiębiorstwa ds. marketingu, a także sektor smarów, bitumid i produkcję jednego z najszerszej stosowanych wysokoolejowych dodatków zawierających tlen — eter metyltrelbutylowy (MTBE), wyperający z użytku etylowane benzyny. MTBE stanowi istotny czynnik wytworzonej przez „Neste” nowej ciak-benzyny (miejskiej benzyny). Jest to paliwo podlegające rynek europejski.

Wielkie ilości tlenu w niej polepsza proces spalania, co znacznie zmniejsza ilość siarki w gazach wyciekowych, zanieczyszczających otaczające środowisko. „Neste” — jeden z pierwszych wytwórców MTBE na skalę światową. Także w dziedzinie smarów w ciągu ostatnich lat dominuje wytwarzanie produkcji ze zmniejszoną zawartością siarki.

— Panie Leskinen — zwróciłem się do rozmowcy — w świecie biznesu znane jest wielkie poczucie odpowiedzialności „Neste” za ochronę otaczającego środowiska. Jest ona, jak pan rozumie, istotna i dla Litwy.

— Kwestia ochrony środowiska dla „Nesty” jest globalna. Cieszy się priorytetem zarówno u siebie w domu jak i w innych krajach, gdzie koncern prowadzi

swą działalność. Do odpowiedzialności poczują się każdy z naszych pracowników. Dążymy do osiągnięcia w tej dziedzinie również w aspekcie jakościowym, najwyższego poziomu. Na przykład składowe wyrzutni w naszych przedsiębiorstwach w roku 1980 wynosiły 52 tys. ton, w 1992 r. — 7,300, a do końca 1995 roku przewiduje się 4600 ton. Ta jeden z najlepszych wyników na świecie.

Między innymi podczas bytności w Finlandii zwróciłem uwagę na taki szczegół. Jadąc na spotkanie z Jooko K. Leskinem mijaliśmy letnią rezydencję Finlandii. Byliśmy zakoczonymi, widząc, że w pobliżu znajduje się stacja tankowania samochodów.

co prawda w porównaniu z naszymi o wiele mniejsza. Na pytanie, czy prezydent nie ma pretensji o takie sąsiedztwo, towarzyszący nam osoba tylko się uśmiechnęła. Później widziałem niemało takich placówek w samym centrum Helsinek. Są idealnie czyste... Komentarz jest zbędny.

W owych chwilach przypomniałem pikietę organizowaną przez mieszkańców Łazdynai w miejscu, gdzie zbudowano nową fińską placówkę. Wtedy byli przeciwko, a obecnie wygląda na to, że zmienił zdanie.

Podczas uroczystego otwarcia fińskiej stacji benzynowej dyktorem „Litfin-Servis” Jorma Turpeinenem z zadaniem mu następujące pytanie: Jakże są dalsze plany budowy takich stacji w Wilnie?

— Zbudujemy stacje benzynowe w pobliżu rynku Kalwaryjskiego i przy ulicy Wilkomłajskiego. Ta ostatnia znacznie dłużej w marcu.

W ten sposób otrzymaliśmy wizytówkę „Neste” w stolicy Republiki Litewskiej. Czas na bliższe kontakty i współpracę.

Michał FILIPIŃKOW

NA ZDJĘCIU: nowa placówka w Wilnie.
Fot. W. Charła

Na pierwszy rzut oka

...sobie spokój. Neutralność jest postawową zasadą...
...nie ingeruje w konflikty innych, nie...
...nie żadnych sojuszów...
...Kolejny nam się raczej...
...kierowców hotelami na...
...gór niż z polityką...
...nie dziwi się tu z te...
...nie spowolnił tak piękne...
...— powiedział kiedyś...
...z Genewy...
...Ludwig...
...trzy pas...
...Alpy, Wyzyna i...
...szczytów...
...jednak z powodu...
...robi się tu coraz ciąż...
...Zajmują bowiem ogrom...
...kraju: zaledwie...
...nadaje się do...
...Przemierzając kraj...
...trudno jest do...
...granice między miast...
...jedynie tablica przy dro...
...władcy o nowym miast...
...czy kantonie.

...sprawia, że można kupić po...
...prostu wszystko.
...Szwajcar lubi robić plany: na najbliższy dzień, tydzień lub przyszyść. Jutrzejszy dzień można przewidzieć z dokładnością co do minuty. Nie ma tu kolejek, chorych urzędników, nie działających automatów. Zakupy robi się zazwyczaj raz w tygodniu, w ustalonym dniu tygodnia. Wszystko odbywa się tu w określonym terminie. Szwajcarzy żartują nawet z siebie na ten temat, mówiąc, że Kochają się też raz w tygodniu

...trafi się rozluźnić, nawiązać bliższego, spontanicznego kontaktu z przed chwilą poznanym człowiekiem. Swoją wewnętrzną intymny świat Szwajcar zazwyczaj chowa pod grubą skorupą nienagannyh manier, formalnych słów i gestów.

...Dla wielu cudzoziemców Szwajcaria jest ziemią obiecaną. Przybywa tu sporo chętnych do zamieszkania, szczególnie wzrosła w zeszłym roku liczba Jugosłowian. Według ostatnich obliczeń mieszka tu około 1,2 mln emigrantów. Niektórzy uważają tę liczbę za zbyt wysoką. Jednakże nie trzeba zapominać, że już w swym okresie założyłskim Szwajcaria potrzebowała siły roboczej. Tunele kolejowe budowali tu przede wszystkim Włosi, Szwajcarzy natomiast wykonywali prace inżynierskie. Bez pomocy Włochów, Jugosłowian, Greków, Hiszpanów i Turków dobrobyt kraju po II wojnie światowej byłby nie do pomysłenia. Jednak tak ciasny kraj nie może sobie pozwolić na przyjęcie wszystkich chętnych. Wprowadza się coraz to nowe rygory, ograniczenia. Do niedawna wszystkim zagranicznym pannom młodym, o ile ich wybrańcem był rodowity Szwajcar, w momencie zawarcia ślubu wydawano się szwajcarskie paszporty i przynawo się wszystkie prawa obywatela Szwajcarii. Od stycznia br. przywieziona z zagranicy żona będzie czekała na obywatelstwo pięć lat.

List ze Szwajcarii

...w zawczasu zaplanowanym terminie. Wydawałoby się — życie nudne i monotonne. Wszystko załatwia się szybko i sprawnie. Jednak właśnie do tego rodzaju perfekcji przyswajają jest Szwajcar. Do głowy mu nie przychodzi, że porządek może nudzić. Na odwrót! Wszelkie wyłamanie się z rytmu, o ile też zawczasu nie zaplanowane, sprawia tylko niepotrzebne kłopoty.

...Ogólnie mówiąc, obywatele kraju, zaliczane do piątki najbogatszych w świecie, lubią ład i porządek. W naturze swojej są mili, ale raczej zamknięci. Uprzejmi i grzeczni. Jednak tą chłodną uprzejmością, która raczej odbiera, niż dodaje odwagi. Interesują się bardzo historią i kulturą innych narodów. Ciekawość ta ma głębokie korzenie historyczne. Świetna orientacja w życiu politycznym, gospodczym sąsiadów była swoisną bronią przed ewentualnym najazdem. Tak, mały, leżący w środku Europy kraj, nie posiadający w dodatku żadnego wyjścia, musiał przewidzieć bieg wydarzeń, aby nie stracić swojej niepodległości. Przeciwny Szwajcar na kilka wieków, jest ciekawą światła i dużo podróżuje. Paradoksalne, bo lubi obcować z cudzoziemcami, jest zachłannym słuchaczem, jednak nie po-

...Szwajcarii ciągle się zmienia, doskonali. Wydawałoby się, czego jeszcze może pragnąć ten bogaty kraj? Wolność i demokracja cieszy się od czterech stuleci. Od lat nie płaci się tu prawie żadnych podatków państwowych. Ciągłe jednak dąży do polepszenia swych warunków życia, tak jak każda istota i każda cywilizacja zawsze jeszcze ma coś ważnego do zrobienia.

Beata JAKUTIC
P.S. Honorarium przeliczacz na fundusz „Kurier Wileński”

UCHWAŁA RZĄDU REPUBLIKI LITEWSKIEJ I ZARZĄDU BANKU LITEWSKIEGO Nr 748 Z 8 PAŹDZIERNIKA 1992 R.

O KREDYTACH ULGOWYCH NA PLACE

...w celu zapewnienia tego, aby...
...przebudowy między...
...rozliczeń z byłych...
...strefy rublowej...
...w Republice...
...talonów nie było...
...wypłacaniu przedsię...
...organizacji gazy,...
...Litewskiej i Za...
...banku Litewskiego postana...
...Troszebiortwa i organiza...
...Litewskiej, któ...
...pomoły gospodarzy, by...
...strefy rublowej...
...Federacji Rosji...
...Litwy nie zapła...
...z dnia 23 września...
...i wyswiadc...
...i którym z tej...
...środków na...
...parobków, mają pra...
...na ten cel ulgo...
...banków państwo...
...konserwacji Republi...
...kredytu na place nie...
...wartości wy-

...słanych i nie opłaconych towarów oraz usług, po odliczeniu od niej reszty środków pieniężnych posiadanych na koncie. Prawo do uzyskania tych kredytów i suma kredytu powinny być potwierdzone dokumentami przedłożonymi bankowi.

Kredyty są udzielane na okres nie dłuższy niż do 29 października 1992 r., pobierane przy tym odsetki potrzebne dla pokrycia wydatków bankowych, nie powinny przekraczać 5 proc. rocznie.

3. Udzielając kredytu bank zawiera z klientem umowę, przewidującą sankcje za wykorzystywanie tych środków nie według przeznaczenia, odpłacanie procentów rynkowych za nie zwrócony w terminie kredytu, wykorzystując wszystkie uzyskiwane wpływy na zwroćenie pożyczki.

4. Kierownicy banków państwowych i komercyjnych Republiki Litewskiej są odpowie-

dzialni za to, aby ulgowe kredyty na place dla przedsiębiorstw i organizacji ulgowych udzielane wyłącznie na warunkach szczególnych w niniejszej uchwale.

5. Kierownicy przedsiębiorstw i organizacji Republiki Litewskiej są osobiscie odpowiedzialni za to, aby bankowi zostały przedłożone prawidłowe dane, niezbędne do uzyskania kredytu i żeby uzyskane kredyty były wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem.

6. Bankom państwowym i komercyjnym Republiki Litewskiej, które na warunkach, wyszczególnionych w niniejszej uchwale, udzieliły przedsiębiorstwom i organizacjom ulgowych kredytów na place, Bank Litewski, nie pobierając odsetków, kompensuje zasoby kredytowe na okres podany w niniejszej uchwale, zgodnie z przedstawionymi przez te banki zgłoszeniami-zawiazdzeniami o sumie udzielonych na ten cel kredytów.

Premier Republiki Litewskiej
Aleksandras ABISALA
Przewodniczący Zarządu
Vilius BALDIŠIS

SPORT

FRYCOWE DEBIUTANTA

W Oświęcimiu rozegrano ćwierćfinałowy turniej hokejowego Pucharu Europy z udziałem mistrza Polski — „Unii” Oświęcim, mistrza Ukrainy — „Sokoła” Kijów i mistrza Litwy — „Energię” Elektrenai. Tak ostatnia zadebiutowała w tak prestiżowym turnieju.

Niestety, wypadło zapłacić frycove, „Energią” uległa kolejno „Unii” — 1:16 i „Sokołowi” — 3:16, odpadając tym samym z dalszych rozgrywek.

Awans do półfinału zdobyli natomiast hokeiści „Unii”, którzy w decydującym meczu pokonali „Sokoła” — 3:2.

POLKI — GORĄ!

Niezwykle „tusty” jest tegoroczny sezon dla reprezentantów i reprezentantek pięcioboju nowoczesnego w Polsce. Po podwojnym sukcesie w Barcelonie i wspaniałym starcie juniorów w mistrzostwach świata przyszedł sukces na będące od kilku lat w światowej czołówce pięciobojski Polski.

Zwycięskim ich dubletem zakończyły się w Budapeszcie mistrzostwa świata w pięcioboju z udziałem wszystkich najlepszych. Tytuł mistrzyni globu wywalczy-

ła I. Kowalewska, a medal brązowy zdobyła inna Polka D. Idzi. Polki zdecydowanie triumfowały też w turnieju drużynowym wyprzedzając Węgierki i Niemki. Obok Kowalewskiej i Idzi w drużynie startowała też A. Sulińska, która w klasyfikacji indywidualnej uplasowała się na 8 miejscu.

SPASSKI — NA TARCZY

Amerikanin A. Fischer jest konsekwentny w pojedynku z byłym radzieckim armistrzem B. Spasskim w dążeniu do końcowego zwycięstwa. W 17 partii „rewanżu XX wieku” po raz siódmy rzucił swoje rywalu na tarczy i objął prowadzenie — 7:3. Specjaliści uważają, że Spasski nie uzyska już równowagi psychicznej i niebawem ostatecznie kapituluje. Warto przypomnieć, iż zgodnie z regulaminem zwycięzca meczu zostanie ten, kto jako pierwszy wygra 10 partii.

Jak grom z jasnego nieba spada informacja o tym, że po tym pojedynku Fischer ma się spotkać z J. Polgar — jedną ze znanych sióstr węgierskich. Trudno powiedzieć, co zawazyło na tej decyzji Amerykanina: chęć zarobienia pieniędzy, czy jego aktualna przyjaźń z nią — 19. letnia rodziczka Polgar.

Doping: sztydo, co z worka wylało

Doping stał się plagą współczesnego sportu. Jak sztydo z worka wylało od również podcza gryzyski Olimpijskich w Barcelonie, a wśród tych, którzy podpadli z wykorzystaniem anabolików, znalazła się też lekkoatletka litewska N. Miedwiediewa — zdobywczyni czwartej lokaty w skoku w dal. Werdykt komisji antydopingowej był jednoznaczny: Miedwiediewa została zdyskwalifikowana, a jej wynik — anulowany. Co prawda, sama lekkoatletka bije ręką w pierś na znak niewinności, twierdząc, że przed startami w Barcelonie zachorowała na gripę i siłą rzeczy korzystała z leków, w których były może i były niedozwolone składniki. Trudno powiedzieć, jak było w rzeczywistości. Tak czy owak, o dopingu wypada mówić na Litwie pełnym głosem. Również chociażby dlatego, że nie bez powodu zapewne na republikańską komisję antydopingową przed Igrzyskami Olimpijskimi w Barcelonie nie stawili się kulmiotka D. Urbikieni i młociarz R. Plunge, przez co nie zostali włączeni w poczet litewskich olimpijczyków kandydujących na wyjazd do Barcelony.

Wiceprzewodniczący NKOI dwukrotny mistrz Igrzysk Olimpijskich w Seulu w kolarstwie torowym G. Umaras wyraził przypuszczenie, że seminarium otworzy nowe perspektywy współpracy specjalistów walczących z dopingiem w państwach Nadbałtyki i Skandynawii. Norwegowie z kolei wyrazili zgodne wolenie ze sąsiedzi znad Bałtyku, a w szczególności — Litwini, rozpocząć nieprzejeżdżaną walkę z tą plagą XX wieku w sporcie. Zadeklarowali oni dla dobra sprawy wszelką pomoc, wymianę doświadczenia. W programie antydopingowym ważne miejsce mają zająć środki masywnej edukacji, konsekwentnie wywiązującą na światło dzienne fakty korzystania z niedozwolonych preparatów przez sportowców, propagować zdrowy sposób uprawiania sportu.

Odbyte w minionym tygodniu (7-8 października) w Wilnie seminarium na temat dopingu w sporcie, zorganizowane przez Departament Kultury Fizycznej i Sportu Litwy przy wsparciu komitetu sportu Norwegii, było zatem jak najbardziej na czasie. Wzięli w nim udział specjaliści od zwalczania dopingu i działacze sportowi Norwegii, Szwecji, Danii, Finlandii, Estonii, Łotwy i Litwy. Jak kaže zwyczaj, delegacja gospodarzy była najliczniejsza.

Dyrektor departamentu Kultury Fizycznej i Sportu przy Zarządzie Republiki Litewskiej A. Rasiunas nie ukrywał, że niedawno powstała komisja antydopingowa republiki napotkała wyraźny sprzeciw nie tylko sportowców, ale i trenerów. Do niedawna sprzeciw jeszcze wszystkich próbki na doping były badane w Moskwie, gdzie nierzadko przynawo oczy, ba — utajano faktyczny stan rzeczy. Obecnie Litwa współpracuje w tej dziedzinie z laboratoriami w Danii. Z pomocą naukowców duńskich podobne laboratoria tego też powstać w nasu a wszystko to, włączając odbyte seminarium, ma sztydo bezwzględnej walce z tymi wszystkimi, którzy uprawiają wyczynowo sport, korzystając z „koksu”.

Kazys KILCIAUSKAS

„POLLITA” OFERUJE PROGRAMY DLA KOMPUTEROW

Obszerne wyposażenie programowe do komputerów personalnych IBM PC HT (AT) opracowali specjaliści wspólnego przedsiębiorstwa Litwy, Rosji, Polski i Włoch „Pollita”. Zawiera ono obliczanie płyt ewidencji środków trwałych, materiałów i materiałów kosztownego sprzętu, kartowanie i drukowanie zleceń płatniczych i zleceń-zapoztzebowań, ewidencje operacji finansowych. Programy te stosowane są w organizacjach budżetowych, przedsiębiorstwach produkcyjnych, spółkach akcyjnych. „Pollita” może opracować również inne wyposażenie programowe.

Wyposażenie programowe do komputerów personalnych jest

tylko jedną z dziedzin działalności tego przedsiębiorstwa. Jego metodzie również utrzymują kontakty z wielką polską firmą „Zubek”, która zajmuje się budową oczyszczalni i innych obiektów przemysłowych. Podobnie przedsiębiorcy „Pollita” przynow z Polski na Litwie rólne artykuły spożywcze, inne wyroby. Przedsiębiorstwo „Pollita” pragnęło sprzedawać swą produkcję również w sąsiednich państwach bałtyckich — w Łotwie i w Estonii.

Adres wspólnego przedsiębiorstwa Litwy, Rosji, Polski „Pollita”: 3000 Kaunas, Kęstucio 36, tel. 827 20-06-86; fax 827 20-86-73. (ELTA)

UCHWAŁA RZĄDU REPUBLIKI LITEWSKIEJ
Nr 716 Z 30 WRZESNIA 1992 R.

O WYDAWANIU PAŃSTWOWYCH ZNAKÓW
REJESTRACYJNYCH NA ŚRODKI TRANSPORTU,
ŚWIADCZENIU ZA USŁUGI POLICJI DROGOWEJ
ORAZ ZATWIERDZENIU WZORÓW PRAWA JAZDY

Rząd Republiki Litewskiej postanawia:

Zlecić Ministerstwu Spraw Wewnętrznych:

1.1. z dniem 1 października 1992 r. rozpocząć wydawanie odpowiadających międzynarodowym standardom państwowych znaków rejestracyjnych na samochody, motocykle, skutery i przyczepy oraz dokumentów rejestracyjnych na te środki transportu, w tym również prawa jazdy;

1.2. zapewnić zamianę na nowe państwowych znaków rejestracyjnych na środki transportu do 31 grudnia 1995 r.;

1.3. ustalić tryb zamiany państwowych znaków rejestracyjnych na środki transportu oraz prawa jazdy;

2. Ustalić, że:

2.1. osoby fizyczne i prawne — właściciele środków transportu za jeden komplet państwowych znaków rejestracyjnych na samochód, motocykl, skuter czy przyczepę, jak też inne usługi policji drogowej uiszczają opłatę w wysokości wskazanej w punkcie 3 niniejszej uchwały;

2.2. osoby fizyczne i prawne opłatę za usługi policji drogowej uiszczają w dowolnej instytucji bankowej Republiki Litewskiej;

2.3. opłatę za usługi policji drogowej przekazuje się do budżetu państwowego;

2.4. za wwożone do Litwy materiały oraz półprodukty niezbędne do produkcji nowego wzoru państwowych znaków rejestracyjnych na środki transportu nie pobiera się cła z wyjątkiem cła statystycznego.

3. Zatwierdzić następujące taryfy opłaty za usługi policji drogowej:

3.1. za wydanie państwowych znaków rejestracyjnych na środek transportu: samochód — 2500 talonów (sterowania ręcznego) — 500 talonów;

tymczasowych państwowych znaków rejestracyjnych: obowiązuje na terytorium Republiki Litewskiej — 100 talonów;

obowiązuje poza granicami Republiki Litewskiej — 15 dolarów USA lub w innej walucie wymienialnej (według kursu dolara USA);

motocykl, skuter, przyczepa samochodowa — 1500 talonów;

wózek motorowy — 250 talonów;

3.2. za wydanie zaświadczeń o rejestracji środków transportu: samochód — 100 talonów; motocykla, skutera — 70 talonów;

środka lokomocji ze sterowaniem ręcznym — 40 talonów;

Uwaga: Za wydanie świadectwa o rejestracji środków transportu w przypadku zgubienia taryfy opłaty zwiększa się o 100 procent.

3.3. za wydanie prawa jazdy — 70 talonów;

3.4. za wydanie prawa jazdy w razie jego zgubienia — 140 talonów;

3.5. za egzamin teoretyczny z przepisów ruchu drogowego — 70 talonów;

3.6. za egzamin z praktyki prowadzenia środka transportu — 170 talonów;

3.7. za przegląd techniczny środka transportu: samochodu — 70 talonów (sterowania ręcznego — bezpłatnie);

motocykla — 20 talonów; przyczepy — 20 talonów;

3.8. za sprawdzenie toksyczności spalin samochodowych (z wydaniem zaświadczenia) — 40 talonów;

3.9. za przegląd środków transportu: z wydaniem zezwolenia na seryjną produkcję — 2190 talonów;

z wydaniem zezwolenia na użytkowanie konstrukcji indywidualnej: samochodu — 700 talonów; innego środka transportu — 250 talonów;

3.10. za pomiar przejrzystości szyb środków transportu (z wydaniem zaświadczenia) — 13 talonów.

4. Ustalić, że zatwierdzone niniejszą uchwałą taryfy opłat za usługi policji drogowej indeksowane są zgodnie z uchwałą nr 54 rządu Republiki Litewskiej z 27 stycznia 1992 r. „O indeksacji ustalonych w rublach taryf podatkowych i innych wpłat do budżetu” (Dz.U. 1992, nr 111-299; nr 25-744).

5. Zatwierdzić wzory prawa jazdy oraz tymczasowego talonu prawa jazdy.

Premier Republiki Litewskiej Aleksandras ABISALA

UCHWAŁA RZĄDU REPUBLIKI LITEWSKIEJ
Nr 713 Z 29 WRZESNIA 1992 R.

O TRYBIE SPRZEDAŻY W SPRYWATYZOWANYCH
PRZEDSIĘBIORSTWACH AKCJI
NALEŻĄCYCH DO PAŃSTWA

Rząd Republiki Litewskiej postanawia:

1. Ustalić, że:

1.1. Niniejszą uchwałą stosuje się wyłącznie wobec państwowych przedsiębiorstw akcyjnych, spółek akcyjnych oraz zamkniętych spółek akcyjnych sprywatyzowanych zgodnie z ustawą Republiki Litewskiej o wstępnej prywatyzacji mienia państwowego i przerejestrowanych zgodnie z ustawą Republiki Litewskiej o rejestrze przedsiębiorstw;

1.2. Pracownicy i akcjonariusze przedsiębiorstw sprywatyzowanych na mocy ustawy Republiki Litewskiej o wstępnej prywatyzacji mienia państwowego i przekształconych w spółki akcyjne bądź zamknięte spółki akcyjne mogą wykupić akcje należące do państwa, gdy ich ogólna wartość nominalna stanowi ponad 20 procent kapitału zakładowego tych przedsiębiorstw;

W przypadkach, jeżeli stopień prywatyzacji przedsiębiorstwa ograniczająca ustawę, uchwały rządu Republiki Litewskiej bądź decyzje Centralnej Komisji Prywatyzacji, na wykupienie pozostałej po prywatyzacji części państwowego kapitału (akcje należące do państwa) może zezwolić wyłącznie organ, który ograniczył stopień prywatyzacji przedsiębiorstwa;

1.3. Przedsiębiorstwa sprywatyzowane na mocy ustawy Republiki Litewskiej o prywatyzacji wstępnej mienia państwowego przekształcone w państwowe przedsiębiorstwa akcyjne mogą wykupić całą kapitał państwowy bądź jego część (przewidywane do piątej części punktu 1 artykułu 5 ustawy Republiki Litewskiej o przedsiębiorstwach państwowych) wykorzystując w tym celu środki pracowników, akcjonariuszy i resztki środków z działalności komercyjno-gospodarczej (po opłaceniu podatków) wyłącznie za pieniądze litewskie (lity) lub walutę wymienialną, stosując kurs wymiany ustalony przez rząd Republiki Litewskiej;

1.4. W sprywatyzowanych przedsiębiorstwach akcje należące do państwa należy sprzedawać kierując się ustawą Re-

publiki Litewskiej o spółkach akcyjnych i zatwierdzonym statutem tych przedsiębiorstw. Sprzedaż akcji legalizuje się w umowie zarządu przedsiębiorstwa i byłego założyciela, w której należy wskazać: cenę sprzedaży akcji (nie niższą od ceny ich emisji w okresie prywatyzacji wstępnej); termin sprzedaży akcji (nie dłuższy, niż 2 miesiące od podpisania umowy).

Umowa ma być zawarta w ciągu miesiąca od dnia zwrotnej rada nadzorcza przedsiębiorstwa do byłego założyciela. Po jednym egzemplarzu umowy przekazuje się (nie później, niż 5 dni po jej podpisaniu) Ministerstwu Ekonomiki, Ministerstwu Finansów. Sprzecznosci między zarządem przedsiębiorstwa a byłym założycielem rozstrzyga Centralna Komisja Prywatyzacji;

1.5. Sprzedaż akcji organizuje i jest za nią odpowiedzialna rada nadzorcza przedsiębiorstwa, a z braku takiej komisja wyznaczona przez zarząd przedsiębiorstwa.

1.6. Akcje należące do państwa nie sprzedane zgodnie z trybem ustalonym w niniejszej uchwale, w ciągu 30 dni od zakończenia podanego w umowie terminu sprzedaży akcji w trybie bezapelacyjnym przekazuje się na bilans Litewskiego Banku Inwestycyjnego Republiki Litewskiej w celu pokrycia długu wewnętrznego.

Litewski Bank Inwestycyjny, na mocy punktu 13 uchwały rządu Republiki Litewskiej nr 180 z 23 marca 1992 r. „O indeksowaniu wartości podstawowych środków i kont inwestycyjnych oraz wkładów mieszkancom” (Dz.U. nr 16-438, 1992) legalizuje przekazanie akcji i prowadzi ich ewidencję;

1.7. Akcje należące do państwa sprzedaje się tylko za pieniądze. Otrzymane środki przekazuje się do funduszy za publicznego i prywatyzacji samorządów wyższego szczebla, przestrzegając proporcji ustalonych w ustawie Republiki Litewskiej o prywatyzacji wstępnej mienia państwowego.

W przypadku wykupienia kapitału państwowego zgod-

nie z trybem przewidzianym w punkcie 1.3. powyższej uchwały za walutę państwową otrzymane środki przekazuje się do Litewskiego Funduszu Walutowego. Sprzedaż akcji wyższego szczebla, zgodnie z proporcjami ustalonymi w uchwale rządu Republiki Litewskiej nr 379 z 12 września 1991 r. „O środkach państwowego i ewidencji tytułu przedsiębiorstw sprywatyzowanych” (Dz.U. nr 16-438, 1992).

1.8. Po upływie terminu w umowie terminu sprzedaży akcji przedsiębiorstwa w ciągu 10 dni składa sprawozdanie o sprzedaży akcyjnej do biurem Bankowi Litewskiemu, Ministerstwu Ekonomiki i Ministerstwu Finansów, w formie formularza opracowanego przez Ministerstwo Finansów.

1.9. Część akcji państwowych przedsiębiorstw akcyjnych należących do państwa, nie sprzedanych zgodnie z ustawą Republiki Litewskiej o wstępnej prywatyzacji mienia państwowego i przerejestrowanych zgodnie z ustawą Republiki Litewskiej o rejestrze przedsiębiorstw, należy zanieść do państwa, a w tym celu należy uzyskać zgodę państwa na wyłączenie z bilansu przedsiębiorstwa należących do państwa akcji, na wypisanie akcji lub wypisanie za walutę wymienialną.

Część prywatyzowanych należących do państwa akcji, nie sprzedanych w trybie przedsiębiorstwa ustala Centralna Komisja Prywatyzacji.

2. Uwzględnić, że uchwała rządu Republiki Litewskiej nr 180 z 23 marca 1992 r. przewiduje, iż w przypadkach, po sprywatyzowaniu przedsiębiorstwa państwowego akcyjnego, tego przedsiębiorstwa należy do władzy państwowej i podlegają administracji państwowej sprywatyzowany kapitał państwowy) stanowiąc minimum 20 proc. kapitału zakładowego, mają one być przekazane bilans Litewskiego Banku Inwestycyjnego Republiki Litewskiej w celu pokrycia długu wewnętrznego. W przypadkach zabrania sprzedaży akcji należących do państwa (władzy państwowej) organów administracji państwowej, lecz jeszcze nie przekazane Litewskiemu Bankowi Inwestycyjnemu.

Premier Republiki Litewskiej Aleksandras ABISALA

WRACNA NA NASZE ŁAMY

Światowi Czytelnicy! Przez blisko pół roku na łamach „Kuriera Wileńskiego” pod rubryką „Apteczkowy skarbiec” zamieszczaliśmy recepty na różne przykre dolegliwości. Jak zapewne pamiętacie, były to „sprawdzone i niezawodne” środki rosyjskiej medycyny ludowej. W słowie wstępnym uprzedziliśmy Czytelników, że nie należy bezkrytycznie stosować się do zaleceń znachorów. Redakcja traktowała recepty zamieszczane pod tą rubryką pół żartem, pół serio, ale wielu naszych Czytelników twierdzi, że dzięki tym receptom pozbyli się wielu dolegliwości. Musimy przyznać, że pod adresem tej rubryki rozlegały się też głosy krytyczne, ale nie mieliśmy ani jednego sygnału o tym, że stosowanie tych recept komuś zaszkodziło. Ponieważ do dziś otrzymujemy listy z pytaniami o wznowienie rubryki lub z pytaniami, jak leczyć tę czy tamą chorobę, redakcja postanowiła zadośćuczynić tym prośbom. Rubryka „Apteczkowy skarbiec” powraca na nasze łamy. Tym razem będziemy podawali zalecenia wschodniej i tybetańskiej medycyny ludowej. Zaczynamy od recept najbardziej aktualnych. Jesień mamy nadzwyczaj chłodną, trudno się uchronić przed katarrem, grypą, kaszlem. W związku

APTECZKOWY SKARBIEC

z tym podajemy dziś jedną receptę:

LUDOWY ŚRODEK NA KATAR

Należy kilka razy dziennie wachać tabakę. Zaciągamy się nią tak głęboko, by jej zapach przez noszdrza docierał aż do ust. Po kilku seansach takiego wachania katar mija. Poza tym, gdy ma się katar należy przemycać nozdrza w następujący sposób: do pipетки nabieramy czystej wody o pokojowej temperaturze i wkraplamy ją do jednego nozdrza, potem do drugiego. Następnie wodę tę wciągamy tak głęboko, by trafiła do ust, po czym spluwamy. Podczas leczenia kataru powinniśmy pamiętać, że jest to choroba w większości wypadków zakaźna, dlatego należy jak najczęściej zmieniać chustki do nosa, by w trakcie leczenia nie zarazić się od nowa. Najlepiej zaś używać jednorazowych chusteczek papierowych.

DUNCZYCY POMOGĄ W POSZUKIWANIU ROPY NAFTOWEJ

Jak zakomunikowała agencja ELTA Litewska Służba Geologiczna, otrzymano wiadomość, że rząd Danii postanowił wyasygnować środki na finansowanie prac w zakresie projektu prognostowania, poszukiwania i wydobycia ropy naftowej na Litwie. Projekt ten przygotowały i będą realizowały Duńska Agencja Energetyki, służby geologiczne Danii i Litwy. Na

pierwszym etapie prac w latach 1992-1993 przeznaczono 1,891 tys. koron duńskich.

Specjaliści z Danii udziela pomocy w zakresie technologii i specjalnych urządzeń, będą udzielali konsultacji, szkoleń naszym specjalistom. W razie złożonej sytuacji, można będzie wezwać doradców z duńskiego „oddziału szybkiego reagowania” ekspertów. Jeżeli zostaną po-

myślenie przeprowadzone pierwszy etap, to można będzie zdiewać się pomocy finansowej na przyszłość.

Poszukiwania ropy naftowej będą prowadzone w rejonie zachodniej części Litwy, w okolicy Kłabary w rejonie Bałtyku i na wybrzeżu.

Podbrodzie. Centrum.

Fot. Z. Markowski

Polacy na Białorusi

Trwanie

Wywieźli proboszcza Wagonowa Romanowskiego!... Uderzyła nagle, nagle, niosący dzwon. Czy teraz ksiądz w naszym kościele? — niepokoili... chociaż ksiądz... w niedzielę przed... Matki Boskiej Pomocy. Tytuł... obrazu, z... Jezusa na ręku, świadkiem tej bez... rozpaczyli modli... parafian. Podług treści... obrazu Matka Boża... Jezusa, który jako... zobaczył atrybuty... wójki i przetr... w ową nie...

niewicz „jechał” do Archangielska, jego żona — do Workuty, teściowa, jako osoba starsza — do Wokwosy, konia. Zabrano z ich zagrody 2 konie i 4 krowy... Wywozili gajowych, leśniczych. Mówili, że to „władze” — wspomina dzwonnik z kościoła MBNP w Porczu Jan Świkło... Nas w Lichaczach, nie ruszyli jakoś. Prawda, ojca kulakiem nazywali, konia zabrali. Obłożyli podatkami. Ludzie nie mieli z czego karmić bydła. Sami je rznęli. Pamiętam, zawieźliśmy również na targ trzy krowy i byka... Zmarszcza pogłębiła się na czole kościelnego dzwonnika:

— Najgorsze, wie pani, że szkoły polskie zamknęli. Jeszcze zdążyłem skończyć początkowa — w Porczu. Później po rosyjsku uczyć się kazano. Ksiądz w pobliżu nie było. W kościele Mszy Świętych też. Ludzie sami przychodzili, nieśli na ołtarz ornaty, włączali Radio Polskie i modlili się. Przychodzili, co prawda, agenci z „sielsowietu” i siłą wypędzali ludzi z kościoła. Nie pozwalali przywozić dzieci... Później dużo ludzi bez ślubu żyło. Rozpito się wielu. Młodzi mówili: „A co mi ten kościół da?”. Tyłko w 1989 roku nastąpiła u nas wielka zmiana. Po pięćdziesięciu latach, oficjalnie odbyły się w Porczu i w okolicach Misje Święte. Przyjechał ksiądz z Polski. Dużo ludzi nawróciło się wtedy. Wzięło ślub kościelny, do spowiedzi poszło. I ja od tego czasu w kościele dzwonię...

Pełnia lipca. Słońce przayło zwiśając gałęzie w sadach. Ociegało od mnóstwa bordowych wiśni. Ktoś wracał z zakupami z Domu Towarowego. Ktoś pływał po wspaniałym jeziorze, w wypoczych katamaranach. Ludzie leczący serce, reumatyzm spacerowali po lesie wokół sanatorium „Porcież”. Wąską uliczką miasteczka jechał na rowerze Ojciec Jan z Torunia:

— Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus! — przywitała ksiądzka jakoś kobieta. — Na wieki wieków! — odpowiedział. Zapytał — kobiecie o czyjeś zdrowie. Dalej rozmowa potoczyła się po rosyjsku.

— Mówią tu w różnych językach, ale w żadnym nie mówią dobrze — stwierdził po chwili ksiądz — Starsi Polacy nie zapomnieli jeszcze, młodzież dopiero musi się uczyć polskiego. Dwa tysiące parafian. Potowa — to prawosławni. Jest cerkiew, ale niewielu tam przychodzi. Na litosć Bóg! Gdzieś trzeba chodzić — powtarzam im ciągle.

Za dużo tu pija — dodał po namyśle ksiądz. — Jak ktoś nie zagłada do kie-

liszka — to „nie jest normalny”... Pojechałem pewnego razu do kolchozu. Dużo mężczyzn po pracy — wstawionych...

Na plebani zaszczekał owczarek. Przyszła kobieta w czerni. Umawiała się z księdzem, co do pogrzebu. Zmarł jej mąż, Litwin z pochodzenia.

— Dzień dniowi nie jest równy. Raz ślub, chrzciny, raz — Pierwsza Komunia, jutro — pogrzeb — mówił Ojciec Jan, szykując się do wyjścia na wieczorną Mszę Świętą.

W stronę kościoła szli ludzie. Przeważnie całymi rodzinami. Przywitała ksiądzka, chwalał Boga po polsku, młoda lekarka Tatiana Achirewicz. Wiozła w spacerówce 9-miesięcznego synka Arturka. Oboje z mężem — chirurgiem przyjechali tu z Grodna. Pracują w miejscowym sanatorium. 16-letnia Ludmiła Kisiel szła na Mszę Świętą pomodlić się za duszę dziadka. Józefa Milewskiego. Była niegdyś do niego bardzo przywiązana. Ciekawie potrafił opowiadać o dawnych czasach. Pamiętał polskie piosenki. Dziewczyna starała się mówić staranną polszczyzną, chociaż w domu, na co dzień, słyszy polsko-białorusko-rosyjską „mieszankę” językową:

— Mama trochę umie po polsku. Przed trzema laty, kiedy poszłam do kościoła w Porczu — przedtem jeździłiśmy do Druskiennik — zaczęłam mówić po polsku. Księża misjonarze tak ładnie mówią... Można również porozmawiać z siostrą Bernadeta i z siostrą Julią. Śpiewamy z koleżankami w młodzieżowym chórze kościelnym.

Uczę się w rosyjskiej szkole, lecz jest tam nauczycielka matematyki pani Alina Koryc. Kto chce, może do niej przychodzić na zajęcia pozalekcyjne z polskiego. W naszej klasie jest 30 uczniów. Tyłko trzy osoby — nie są Polakami. Jeden chłopak z naszej szkoły nawet na studia do Polski wyjechał, na — malarstwo. Jeśli szczerze, to chłopcy wstydzą się jeszcze po polsku rozmawiać. W takich chwilach, najczęściej wstają i odchodzą. Na ogół po rosyjsku mówią. W tym języku jest im najłatwiej...

— To ojciec Jan i ksiądz proboszcz Andrzej sprawili, że tyle młodzieży do kościoła teraz idzie — podchodzi 65-letnia Anna Obuchowska, w przeszłości kucharka. W ubiegłym roku było w Porczu bierzmowanie. A jakie piękne kazania wygłasza proboszcz. Aż ciarki po skórze idą... Z Nowej Rudy tu przychodzę.

Po raz pierwszy do Komunii Świętej szedł, w swoim rodzinnym, 25-letni młodzieniec. Przed wejściem każdy z parafian całował Krzyż Misyjny, zatem podał go świątyni. Każdy — z ukrytą w sercu intencją...

(Cdn.)

Alina LASSOTA Porcież — Wilno

ras złożył kwiaty na grobach Brone i Juozasa Danuskaśów, którzy udzilieli mu schronienia w latach wojny. „Ci szlachetni Litwini, ubodzy wiejscy ludzie, w owych tragicznych dniach siła, w sił moimi rodzicami” — powiedział pisarz.

S. VAINTRAUBAS, kor. ELTA

„Wileńskimi śladami Józefa Piłsudskiego”

Niedawno w Wilnie ukazała się niewielka objętościowa książka pt. „Wileńskimi śladami Józefa Piłsudskiego”. Jest to pierwsze po wojnie „tutejsze” opracowanie dotyczące Syna Ziemi Wileńskiej i Litwy późniejszego Marszałka Polski i jego związków z Wilnem. Autorem publikacji jest wileński dziennikarz Jerzy Surwiło. Nawiasem mówiąc, niedawno w republice wydano w języku litewskim książkę D. i T. Naleczów „Józef Piłsudski — legendy i fakty”.

Jak wiadomo, sylwetka Józefa Klemensa Piłsudskiego (1867—1935) wywoływała często krańcowo różne oceny. Ta wybitna osobowość, twórca niepodległego Państwa Polskiego, dla rodaków była symbolem wolnego bytu narodowego. Co prawda, miał on i licznych przeciwników, np. idei federacji ościennych narodów, w tym Litwinów z Polska.

W swoim życiu Józef Piłsudski kierował się filozofią czynu. 11 stycznia 1920 r. podczas przemówienia na Katolickim Uniwersytecie w Lublinie mówił:

„W dzieciństwie moim ciągle mi szepotało w uszy tzw. madre przysłowia: „Nie dmuchaj pod wiatr”, „Głową muru nie przebijesz”, „Nie porzucisz się z motyką na słońce”. Doszedłem potem do tego, że silna wola, energia i zapał mogą te zasady złamać. I obecnie, kiedy stojmy wobec wielkich zadań dalszej budowy państwa polskiego, właśnie potrzeba nam ludzi, którzy potrafią tej starej mądrości przyswoić się przeciwstawić”.

Ta filozofia czynu, nieopuszczania rak w najcięższych sytuacjach, pomagała mu kierować Polską na odzyskanie samodzielnej państwowości. W parę lat później wierny swym zasadom na czele narodu stanął do wojny polsko-sowieckiej lat 1919—1920. Warszawa jako jedyna stanęła na drodze zakusom Lenina eksportu rewolucji przez Polskę dalej na Zachód. Wojsko Polskie przezdziło drogę czerwonym komisarzom; w bitwie warszawskiej, która toczyła się w dniach 13—26 sierpnia 1920 r., wojska Michała Tuchaczewskiego zostały rozgromione. Czerwona niewala zwyciężyła z powrotem. Europa mogła oddychać spokojnie. Nadbaltyce dalszych 20 lat sądzone było być niezależną.

...W życiu każdego człowie-

ka niezgładzalne piętno wyciskają lata dzieciństwa i młodości Jerzy Surwiło w zasynalizowanej edycji „Wileńskimi śladami Józefa Piłsudskiego” cniegnie dokumentalną nie narracji o latach dziecięcych późniejszego Marszałka w Żulowie (obecnie rej. święciański) poprzez miejscowości, które zapisały się w historii życia bohatera. A więc mówi się o Kownie, Lipniskach (obecna Białoruś), Bezdanach (tam dokonano napadu na pociąg pocztowy wiozący pieniądze z Wilna do Petersburga), Jędinie, Druskiennikach i oczywiście, ulubionych przez J. Piłsudskiego Pikieliszkach. O tym wszystkim pisze autor w rozdziale „Adresy panicza z Żulowa”.

Ale, oczywiście, centralnym rozdziałem książki jest rozdział zatytułowany „Wilno w promieniu Serca Marszałka”. W kolejności chronologicznej mieszczymy miejsca, gdzie mieszkał lub był przyjeżdżającym Marszałek: ul. Dominikańska, Trocka, zaułek Zamkowy, ul. Tatarska, Portlickim Uniwersytecie w Lublinie mówił: „Kochał to miasto. I potem, gdy już zrezygnował w Warszawie, lubił powracać do Wilna. „Wszystko pięknie w mej duszy przez Wilno pieśczone” — mówił.

Autor książki pisząc o pobycie J. Piłsudskiego w Wilnie kreśli lakonicznie sylwetki i losy ludzi mu bliskich. Tekst ilustruje zdjęciami do mów, zdarzeń, cmentarzy, aby zakończyć swą pracę a kordem wysokim ale i jakże realnym opisem: uroczystości pogrzebowych w 1936 r. Przynotuje fragment narracji: „...urnę z Sercem Piłsudskiego ustawiono w lektycie, a trumnę Matki i na lawecie. Pochód ruszył na Rosse. Trumnę Matki Piłsudskiej złożono w krypcie, a u nogi żona Marszałka postawiła srebrną urnę z Sercem Józefa Piłsudskiego. Na czarnej płycie zemykającej kryptę został wryty napis z fragmentami: „Waclawa” i „Beniowskiego” — Słowackie, go, ulubionego poety Piłsudskiego i Jego Matki.

Ty wiesz, że dumni nieszczęściem nie łogą Za innych śladem iść tą samą drogą.

Matka i Serce Syna,

Warto te książkę przeczytać.

Józef SZOSTAKOWSKI

RZĄD ZLIKWIDOWAŁ BUDŻET WALUTOWY

Rząd zlikwidował państwowy budżet walutowy i zmienił tryb rozliczeń walutowych przedsiębiorstw. Jak powiedział korespondentowi BNS minister finansów A. Misevičius, krok ten podkorytowało wprowadzenie własnych tymczasowych pieniędzy.

Fundusz walutowy, według ministra finansów, był uzasadniony, gdy Litwa miała ruble rosyjskie. Teraz, gdy zmierza się do stabilności własnych pieniędzy, na Litwie powinna być w obiegu tylko jedna waluta. „W ten sposób stopniowo osłabniemy, że tymczasowo litewskie pieniądze, a później również lit, będą jednym środkiem płatniczym wewnątrz państwa” — powiedział A. Misevičius. Pozostałości funduszu walutowego najpewniej zostaną sprze-

dane Bankowi Litewskiemu i w ten sposób, jak powiedział A. Misevičius, zostanie uzupełniony budżet państwa. Planowano, że do końca roku w funduszu walutowym będzie około 30 mln dolarów.

Jak powiedział minister finansów, obecnie przedsiębiorstwa zarobione przez siebie walutę będą mogły sprzedawać bezpośrednio bankowi według określonego przezeń kursu i następnie płacić normalne podatki od dochodu, akcyzę lub inne podatki. Rzeczą będą one musiały sprzedawać wszystkie wpływy walutowe, chociaż o tym ostatecznie nie zdecydowano. Według wcześniej obowiązyującego trybu przedsiębiorstwa musiały sprzedawać 20 proc. zarobionej waluty. BNS

SPOTKANIE Z I. MERASEM

W sobotę, 10 października, w Centrum Kultury Żydowskiej w Warszawie odbyło się spotkanie z wybitnym polskim i białoruskim pisarzem I. Merasem. W tym celu wyemigrował z okazji 60-lecia niepodległości państwa I. Merasowi złożyli hołd w Warszawie Polacy i Białorusini. W imprezie wzięli udział: Aleksander Cha-

dów na Litwie Grigori Kanowicz. Korespondentowi ELTA I. Meras opowiedział o podróży do rodzinnego Kelmie. Odwiedził on tu miejsca masowej zagłady Żydów, gdzie zostali rozstrzelani również jego rodzice i bliscy. Na cmentarzu miejscskim I. Me-

ZAPRASZAMY NA SPOTKANIE

z kandydatami do Sejmu Republiki Litewskiej z ramienia Demokratycznej Partii Pracy Litwy i jej przewodniczącym Algirdasem Brazauskasem (Lista wyborcza nr 15).

Spotkanie odbędzie się 15 października 1992 r. o godz. 18.30 w Wileńskim Pałacu Kultury (Wytleno 6).

Wileńska Rada Miejska DPP Litwy (Zam. 1177)

UWAGA, FILM!

Jutro, we środę 14 października Zarząd Miejski ZPL zaprasza do swego siedziby gryz ul. Pylimo (Zawalna) 45/2 na nowy film amerykański „Sea-rectrow” („Strach na wróble”).

Inf. w/l.

Ekran

WILNIUS — „Zamknij moje oczy” (Bogaci też kochają) Anglia, dla dorosłych o 11.30, 13.45, 16, 18.15, 20.30.

LAZDYNAI — „Magia” (USA) o 15.30, 17.30, 19.30.

DRAUGYSTĖ — „Amerykański kłoboczek-1” (USA) o 16.20, „Atleci” (USA) o 18.17, 18.X o 14.18.

AUSZRA — „Gwiazda” (2 seria, Indie) o 10.30, 13.10, 16, 16.30, 21.

PERGALE — „Twardy orzeszek” (USA) o 12, 14.40, 17.20, 20.

AIDAS — 17.18.X — „Kochaj i wierz” (2 seria, Indie) o 16, 16.40.

Podzielimy ból naszego starosty Pana / Mirosława ALEKSANDROWICZA z powodu zgonu Ojca Rada i Samorząd Kąłwińskiej gminy rejonu wileńskiego

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu zgonu Ojca Mirosława ALEKSANDROWICZA. WICZOWI składa zespół nauczycieli Kąłwińskiej Szkoły Średniej.

Wyrazy szczerego współczucia ELI GORNOWSKIEJ z powodu śmierci ukochanego Tatusia składają wychowawczynie, ucznio i rodzice klasy 3g Wileńskiej Szkoły Średniej im. Wł. Syrokomli.

Diżurni wydania: Józef SZOSTAKOWSKI, Teresa ZARK, Zbigniew MARKOWICZ, Teresa STRUMIEO, Aleksander SUBOTKIEWICZ

KURIER Wileński Dziennik społeczno-polityczny Rady Najwyższej i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Telewizja

WTOREK, 13 PAŹDZIERNIKA

LTV-1

9.00 — Program. 9.05 — Nasz język. 9.35 — Film krym. „Trzeci człowiek”. 17.30 — „Wiadomości. 17.45 — Wybory do Sejmu-92. Wystąpienia kandydatów Szwynkowo-Wileńskiego Okręgu Wyborczego nr 55. 18.30 — Kandydat Ruchu Centrum Litwy. 19.15 — Wystąpienia kandydatów Justynskiego Okręgu Wyborczego nr 7. 20.10 — Dobranocka. 20.25 — Reklama. 20.30 — Panorama. 21.00 — Kandydat Ruchu Litwy „Czarnobyl”. 21.45 — Wystąpienia kandydatów Ładzyskiego Okręgu Wyborczego nr 9. 22.30 — Kandydaci więzienniczy i zesłańców Litwy. 23.15 — Wiadomości wieczorne.

Warszawa

11.00 — „Pogranicze w ogniu” (7) — serial TP. 12.00 — Gielda pracy, giełda szans. 12.15 — Przyjemne z pożytecznym. 12.30 — Reportaż. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Program dnia. 13.15 — 17.00 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — Dla dzieci: TTK-Tak”. 17.50 — Język angielski dla dzieci. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — „Królik Bugs przedstawia” — serial prod. USA. 18.50 — „Murphy Brown” — serial prod. USA. 19.15 — Encyklopedia II wojny światowej. 19.45 — „Ścisłe jawne” — wojskowy program publicystyczny. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 20.55 — 7 minut dla ministra pracy. 21.10 — Arcydzieła sztuki filmowej: „Niepotrzebni mogą odejść” — film fab. prod. ang. 23.15 — Listy o gospodarce. 23.45 — Wiadomości. 0.05 — Inne kino. 0.45 — Powrót barów — Tomasz Olszewski.

Ostankino

4.55 — Program dnia. 5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnastyka poranna. 5.30 — Poranek. 7.45 — Program. 7.50 — Kreskówka. 8.00 — Dziennik. 8.20 — Premiera TV serialu „Bogaci też placzą”. 9.05 — „Stowarzyszenie Telewizji Dziecięcej”. 9.35 — Koncert. 9.50 — W świecie zwierząt. 10.30 — Przegląd piłkarski. 11.00 — Dziennik. 11.20 — TV film-balet „Ożenek Balzaminowa”. 12.25 — TV krótkometrażowy film fab. „Dwoje”. 12.55 — TV film fab. „Cudzy dzwonek”. 14.00 — Dziennik. 14.20 — Program. 14.25 — Informator biznesu. 14.40 — Świat pieniędzy Adama Smitha. 15.10 — Notes. 15.15 — Walt Disney przedstawia. 16.05 — Nasz klub muzyczny. 16.45 — TV film dok. 17.00 — Dziennik. 17.20 — Program. 17.25 — Międzypaństwowy telekanal „Ostankino” przedstawia. 18.10 — Premiera TV serialu „Bogaci też placzą”. 18.45 — Program muzyczny „Miniatura”. 19.00 — Temat. 19.45 — Dobranocka. 20.00 — Dziennik. 20.35 — Program. 20.40 — Filmy A. Wajdy — „Człowiek z marmuru”. 23.15 — Dziennik. 23.35 — Program. 23.40 — Program rozrywkowy.

TV Rosji

7.00 — Więści. 7.20 — Czas ludzi interesu. 7.50 — Chwila prawdy. 8.45 — W wolnym czasie. 9.00 — Gwiazdy Ameryki.

ZA DOBRĄ OPŁATĘ

skupujemy czeki inwestycyjne. Płacimy od razu. Zwracać się: Vilnius, Moniuszkos 27, tel. 77-99-76, 74-80-72. (Zam. 1140)

9.30 — Temat z wariacjami. 10.20 — Paralele. 10.35 — Krok do nieba. 11.05 — Film fab. „Przsluchanie”. 12.35 — TIN-KO. 12.40 — Sprawa chłopska. 13.00 — Więści. 13.20 — Z sali Sądu Konstytucyjnego Rosji. 15.00 — Telegieda. 15.30 — Program dla przedszkolaków. 15.50 — Kreskówka. 16.00 — Tam-tam nowości. 16.15 — TV film. 17.00 — Bajki dla rodziców. 17.30 — Informator parlamentarny. 17.45 — Tajemnica piramid egipskich. 18.30 — „Bermerka”. 18.45 — Co dzień święto. 18.55 — Reklama. 19.00 — Więści. 19.20 — Premiera TV serialu „Santa Barbara”. (85). 20.10 — Muzyka petersburskie. 21.00 — Moja ojczyzna. 21.55 — Reklama. 22.00 — Więści. Prognoza astrologiczna. 22.25 — Karuzela sportowa. 22.30 — Z sali Sądu Konstytucyjnego Rosji. 23.00 — Dziś w RN FR. 23.15 — Owoce oświaty.

ŚRODA, 14 PAŹDZIERNIKA

LTV-1

9.00 — Program. 9.05 — Pod własnym dachem. 10.40 — Film fab. „Ninoczka”. 17.30 — Wiadomości. 17.45 — Wybory do Sejmu-92. Wystąpienia kandydatów Jurburskiego Okręgu Wyborczego nr 62. 18.30 — Kandydaci Ruchu Postępu Narodowego Republiki Litewskiej. 19.15 — Wystąpienia kandydatów Szlyuckiego Okręgu Wyborczego nr 32. 20.00 — Dobranocka. 20.25 — Reklama. 20.30 — Panorama. 21.00 — Kandydaci Ligi Wolności Litwy. 21.45 — Wystąpienia kandydatów Gargdajskiego Okręgu Wyborczego nr 31. 22.05 — Na festiwalu „Palanga-92”. 22.30 — Kandydaci Partii Niepodległości. 23.15 — Wiadomości wieczorne.

LTV-2

17.55 — Film animowany. 18.30 — Piłka nożna. Litwa — Słowacja. 19.15 — Wideofilm. 20.15 — Przegląd regionalny. 21.00 — Wideofilm. Podczas przerwy o 22.00 — Wiadomości. 23.20 — Koncert.

TV Litwy Wschodniej

18.00 — Transmisja TVP. 19.15 — Reporter. Wiadomości w jęz. lit. 19.25 — Twórczość plastyka R. Filistowicza. 19.50 — Teleskop. 20.00 — Reporter. Wiadomości w jęz. ros. 20.10 — Takie życie. 20.40 — Wystawa. 20.45 — Reporter. Wiadomości w jęz. pol. 20.55 — Jeszcze nie śpij... 21.10 — Trans. TVP.

Warszawa

11.00 — Arcydzieła sztuki filmowej: „Niepotrzebni mogą odejść” — film fab. prod. ang.

13.00 — Wiadomości. 13.10 — Program dnia. 13.15 — 17.00 — Telewizja edukacyjna. 17.00 — Program dnia. 17.05 — Dla młodzieży widzów: „Latającym holenderem dookoła świata” — teleturniej. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — „Na wariackich papierach” (2) — serial prod. USA. 19.15 — Stop — program edukacyjny. 19.40 — My i świat. 20.00 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — Studio sport — eliminacja MS w piłce nożnej: Holandia — Polska. 23.00 — Polska w parlamencie. 23.30 — Lekykon polskiej muzyki rozrywkowej — „T”, 23.45 — Wiadomości. 0.05 — „Z biegiem lat, z biegiem dni” (7) — serial TP.

Ostankino

4.55 — Program dnia. 5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnastyka poranna. 5.30 — Poranek. 7.45 — Program. 7.50 — Kreskówka. 8.00 — Dziennik. 8.20 — Premiera TV serialu „Bogaci też placzą”. 9.05 — TV film dok. 9.25 — Kreskówki. 9.50 — TV serial „Błahoški zycia”. Odc. 3 — „Bardzo burzajzynie kino”. 10.20 — Nasz klub muzyczny. 11.00 — Dziennik. 11.20 — TV film fab. „Dzieci słońca”. Odc. 1. 12.45 — TV film fab. „Zesłoroczny kadrył”. 14.00 — Dziennik. 14.20 — Program. 14.25 — Telemkt. 15.10 — Notes. 15.15 — Walt Disney przedstawia. 16.05 — Węszły statki. 16.20 — „Stowarzyszenie Telewizji Dziecięcej”. 17.00 — Dziennik. 17.20 — Program. 17.25 — Międzypaństwowy telekanal „Ostankino” przedstawia.

TV Rosji

7.00 — Więści. 7.20 — Reklama. 7.25 — Czas ludzi interesu. 7.55 — Moja ojczyzna. 8.50 — Kreskówka. 9.00 — Paralele. 10.00 — Źródła 10.30 — Śpiewa T. Miansarowa. 11.00 — Rosyjskie Biuro Podróży. 11.45 — Program 03. 12.15 — O ruchu „Zielonych”. 12.35 — TIN-KO. 12.40 — Sprawa chłopska. 13.00 — Więści. 13.20 — Z sali Sądu Konstytucyjnego Rosji. 15.00 — Świat interesu w ciągu tygodnia. 15.15 — Gra bez przegranej. 16.00 — Tam-tam nowości. 16.15 — Daleki Wschód. 17.00 — Program chrześcijański. 17.40 — Kreskówki. 18.05 — Opozycja. 18.45 — Co dzień święto. 18.55 — Reklama. 19.00 — Więści. 19.20 — Premiera TV serialu „Santa Barbara”. (86). 20.10 — Program muzyczny. 20.50 — Ekran wiadomości kryminalnych. 21.00 — Kameja bada przeszłość. „Kryzys rakietyowy”. Odc. 1. 21.55 — Reklama. 22.00 — Więści. Prognoza astrologiczna. 22.25 — Karuzela sportowa. 22.30 — Z sali Sądu Konstytucyjnego Rosji. 23.00 — Dziś w RN FR. 23.15 — Egzotyka.

KUPIEMY

CZEKI INWESTYCYJNE.

Zwracać się: Vilnius, tel. 65-26-17. (Zam. 1061)

ZSA „RADA” zaprasza:

— Do STAMBUŁU statkiem „Piotr Pierwszy” w dniach 4—9 oraz 17—22 listopada. Cena: 170 dolarów USA i 5000 talonów oraz 10000 rb.

— W podróż turystyczną statkiem „Ajwazowski” (trasa: PIREUS (Grecja) — STAMBUŁ w dniach 21—28 i 15—18 października. Cena: 250 dolarów USA i 5000 talonów oraz 10000 rb.

Zwracać się: Vilnius, Kareiviu 6, pokój 413. Tel. 76-09-35, 77-75-89. (Zam. 1154)

KTO URODZIŁ SIĘ 13 PAŹDZIERNIKA

Mają wrodzoną dążeń do działalności społecznej, jesteli pragną osiągnąć idealizm, w dorosłości będą walczyć o własne miejsce w świecie. Miłosne przeżywać, chowu niż fizycznej, starsza się postępowo, zdołają zdołają. Przemawiają krótko i satysfakcją. Nie mają na precyzyjności do nadmiernej, innych, gdyż są zbyt pociągają i tolerancyjni.

KUPIĘ

mieszkanie w Wilnie. Płacim różną warianty. Vilnius, tel. 42-96-11, 75-48. (Zam. 1140)

SKUPIEMY

czeki inwestycyjne w walucie 1:1. Opłata od razu. Zwracać się: Vilnius, Moniuszkos 27, tel. 77-99-76, 74-17-92 od godz. 9 do 18, tel. 23-46-11 (Zam. 1140)

SKUPIEMY

czeki inwestycyjne w jednym talonie za jeden indokosowany czek, przeliczenie w tym samym dniu. Zwracać się: Vilnius, Moniuszkos 27, tel. 77-99-76, 74-17-92 od godz. 9 do 18, tel. 23-46-11 (Zam. 1140)

SKUPIEMY

czeki inwestycyjne. Opłata od razu. Zwracać się: Vilnius, Moniuszkos 27, tel. 77-99-76, 74-17-92 od godz. 9 do 18, tel. 23-46-11 (Zam. 1140)

NABYWAMY

czeki inwestycyjne. Zwracać się: Vilnius, Moniuszkos 27, tel. 77-99-76, 74-17-92 od godz. 9 do 18, tel. 23-46-11 (Zam. 1140)

Kalendarium

* Wtorek (13X) jest 207 dniem 1992 r. Do końca roku 79 dni. * Znak Zodiaku — Waga. * Imiennicy: Gerarda, Edwina, Teofila, Ziemiańska. * Wschód Słońca — 6.45, zachód — 17.27. Długość dnia — 11 godz. 42 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrologiczna przewiduje na 13 października: pogodę przejściowo pochmurną, w południu zachodzący, bez opadów. Temperatura 2-4 stopnie ciepła. W ciągu następnego dnia krótkotrwałe opady, temperatura w nocy 2-4 stopnie, 6-11 stopni ciepła.

Redaktor Zbigniew BALCEWICZ Usługi XERO oraz biuro ogłoszeń reklamy — ul. Štaučausis 1 (od pociągu) ka) czynne od 9.00 do 17.00 w dniach pracy. Tel. 62-66-04. PILNE ogłoszenia są przyjmowane w redakcji, pr. Laisvės 60, 11 piętro, pokój nr 1114, tel. 42-69-63.

Nasz adres: 2019, Lietuvs Respublika, Vilnius, Laisvės pr. 60. Kod 07218. Cena 3 talony. W Polsce — 800 zł. Zam. 3517. Nr rejestracji — 322. Drukcie Państwowe Przedsiębiorstwo „Spauda” TELEFONY: Redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49. Działy: państwa i samorządu terenowego — 42-78-83, ekonomiczny — 42-78-54, styki, redakcja — 42-78-64, prawnik — 42-75-76, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, 42-89-86, łączności politycznego — 42-78-81, życia wsi — 42-79-68, 42-78-90, stolecznej oraz aktualności — 42-79-77, handlu, usług i komunikacji — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, fioletonów i sportu — 42-90-63, listów — 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny — 42-72-70, fotokorespondent — 42-90-81, tłumacze — 42-90-60, 42-72-71, styliści — 42-72-92, maszyniści — 42-77-72.